

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги (2016 – 2020)



Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги на територията на община Силистра за периода 2016-2020 г. е утвърдена на заседание на Общински съвет – Силистра, с Решение №....., Протокол № от г.

Съдържание

Резюме.....	6
РАЗДЕЛ А: КОНТЕКСТ И ОЦЕНКА НА НУЖДИТЕ.....	9
1. Контекст.....	9
1.1. Предистория: как е създадена стратегията.....	9
1.2. Обхват и фокус на стратегията.....	10
1.3. Съответствие с международни, национални и местни политики.....	11
1.3.1. Национални приоритети в развитието на социалните услуги през новия програмен период.....	11
1.3.2. Международни документи и документи на Европейския съюз.....	12
1.3.3. Национални документи.....	13
1.3.4. Документи на областно и общинско ниво в област Силистра.....	13
2. Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в община Силистра.....	14
2.1 Тенденции в развитието на община Силистра.....	14
2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности.....	17
2.2.1. Възрастни и стари хора в риск.....	17
2.2.2. Деца и семейства в риск.....	21
2.3. Изводи за състоянието на мрежата от услуги в община Силистра.....	23
РАЗДЕЛ Б: СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ.....	25
3. Визия и цели.....	25
3.1 Визия.....	25
3.2 Ценности и принципи.....	25
3.3. Направления и приоритети на Стратегията.....	26
3.4. Цели.....	26
3.4.1. Обща цел.....	26
3.4.2. Специфични цели.....	27
3.4.3. Ключови индикатори за постиженията на Стратегията в община Силистра.....	29
4. Интервенция - социални услуги и мерки.....	29
4.1 Мерки и дейности по Приоритетно направление 1: Възрастни и стари хора в риск.....	29
Таблица 1: Планирани социални услуги и мерки в община Силистра – Направление 1: Възрастни и стари хора в риск.....	32
4.2 Мерки и дейности по Приоритетно направление 2: Деца и младежи в риск.....	38
Таблица 2: Планирани социални услуги и мерки в община Силистра – Направление 2: Деца и младежи в риск.....	40

РАЗДЕЛ В: ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ.....	45
5. Управление и координация на изпълнението на Стратегията.....	45
5.1. Структури за координация на общинско ниво.....	45
5.2. Система на мониторинг и оценка.....	46
5.3. Основни партньори. Механизми на партньорство.....	47
5.4. Основни етапи в изпълнението на Стратегията.....	55
6. Ресурси.....	56
6.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията.....	56
6.1.1. Човешки ресурси за предоставяне на социални услуги.....	56
6.1.2. Изграждане на административен и организационен капацитет за управление на социални услуги.....	57
6.2. Финансови и материални ресурси	59
6.2.1. Източници на финансиране.....	59
6.2.2. Други необходими ресурси.....	60
7. Комуникационна програма.....	60
7.1. Цели, задачи, методи.....	60
7.2. Оперативно изпълнение на комуникационната програма.....	62
РАЗДЕЛ Г: ПРИЛОЖЕНИЯ.....	64
8. Оценка на потребностите от социални услуги	
8.1. Приложение 1: Планирани социални услуги.....	64

Използвани съкращения (абривиатури)

АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДВХФУ	Дом за възрастни хора с физически увреждания
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДП	Домашен помощник
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДВХПР	Дом за възрастни хора с психични разстройства
ДСХ	Дом за стари хора
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ДЦСХ	Дневен център за стари хора
ДЦВХУ	Дневен център за възрастни хора с увреждания
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦВН	Център за временно настаняване
КЦ	Кризисен център
ЗЖ	Защитено жилище
ПЖ	Преходно жилище
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МОН	Министерство на образованието и науката
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НПО	Неправителствена организация
ЗЗД	Закон за закрила на детето
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
ООН	Организация на обединените нации
ПИЦ	Превантивно-информационен център
НП „АХУ”	Национална програма ”Асистенти на хора с увреждания”
ОП „РЧР”	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
НСИ	Национален статистически институт
СА	Социален асистент
ЛА	Личен асистент
СУПЦ	Социален учебно-професионален център
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравноосигурителна каса
РИО на МОН	Регионален инспекторат по образованието на Министерството на образованието и науката
СНЦ	Сдружение с нестопанска цел
РПУ	Районно полицейско управление
РЗИ	Регионална здравна инспекция
СИ	Специализирана институция
СУ	Социална услуга
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция
ЦОП	Център за обществена подкрепа

Резюме

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в община Силистра (2016 – 2020 г.) е разработена като секторна политика в община Силистра и се предлага за обсъждане и одобрение в Общинския съвет. Тя е създадена в процес на партньорство между всички заинтересовани страни в община Силистра – общинска администрация, доставчици на социални услуги, Дирекция “Социално подпомагане” Силистра, местни граждански организации (НПО).

Планирането на социалните услуги в община Силистра е в синхрон с националните, регионалните и областни приоритети на социалната политика и се извършва с активното участие на всички заинтересовани страни. Използва се комплексен модел за планиране, разработване и осигуряване на услуги на общинско равнище, като по този начин се гарантира изграждането на една по-ефективна и ефикасна система за предоставяне на социални услуги и използване на структурните фондове на Европейския съюз.

Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, както и тези за правата на детето. Основната **ценност** е човекът и правото на всяко човешко същество да развие максимално своите възможности, без оглед на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Обхват на Стратегията:

- Развитието и усъвършенстването на съществуващите социални услуги през следващия програмен период (2016 – 2020 г.);
- Разкриването на нови и иновативни социални услуги съобразно изведените приоритетни целеви групи;
- Успоредното развитие на политики и мерки за социално включване в свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда и други), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Визия: *Общинската стратегия за развитие на социалните услуги се основава на политика, насочена към създаване на условия за независим и достоен живот на възрастните хора в риск и защита на най-добрия интерес на децата при зачитане на правата им, нормите, стандартите и принципите на универсалност, неделимост и недискриминация, като същевременно се характеризира с висока чувствителност, гъвкавост и подготвеност за посрещане на предизвикателства.*

Визията на настоящата Стратегия се основава на разбирането, че защитата на правата и създаването на възможности за по-добър живот на възрастните хора и децата в риск може да бъде постигнато чрез предоставянето на качествени, достъпни и ефективни социални услуги, съобразени с реалните потребности на хората и общността.

Приоритетните направления на Общинската стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на основни критични социални проблеми на жителите в общината. Изведени са две основни приоритетни направления.

Приоритетно направление 1: Възрастни и стари хора в риск.

Целта е осигуряване на достъпни, висококачествени и устойчиви услуги за дългосрочна грижа за възрастни хора с увреждания, стари хора в риск и други рискови групи от

населението. Това е един от ефективните инструменти за подобряване качеството на техния живот, както и за тяхното пълноценно включване в обществото.

Приоритети в даденото направление:

1. Осигуряване на условия за осъществяване процеса на деинституционализация и социална интеграция на възрастните хора с увреждания.
2. Осигуряване на условия за осъществяване процеса на деинституционализация и социална интеграция на старите хора в риск.
3. Осигуряване на условия за достоен живот и социална интеграция на самотни лица, лица без доходи, с минимални такива и без подслон.
4. Осигуряване на условия за социална интеграция на жени, претърпели насилие и жертви на трафик чрез предоставяне на социални услуги.
живот, както и за тяхното пълноценно включване в обществото.

Приоритетно направление 2: Деца и младежи в риск.

Целта е подобряване грижата за децата в семейството, предотвратяване появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и финализиране на процеса на деинституционализация на децата. Намаляване изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и осигуряване на подкрепа за задържането им в биологичното семейство.

Приоритети в даденото направление:

1. Осигуряване на условия за осъществяване на процеса на деинституционализация на децата и младежите в риск чрез:
 - Извеждане на настанените в специализирани институции деца, лишени от родителска грижа и деца с увреждания.
 - Осигуряване на подкрепа на кандидати и утвърдени приемни семейства и осиновители.
 - Осигуряване на условия за превенция на изоставянето на деца в риск и настаняването им в специализирани институции,
2. Осигуряване на условия за социална интеграция на децата и младежите в риск чрез:
 - Осигуряване на подкрепа на деца с поведенчески проблеми и противообществени прояви. Превенция на насилието и отпадане от училище;
 - Подкрепа на деца, жертва на злоупотреба, насилие, трафик или всякакво друго нехуманно отношение;
 - Реинтеграция и обучение за придобиване на умения за самостоятелен живот.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Общинската стратегия, обхващат и **Развитието на човешките ресурси**, с цел повишаване на качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.

В Стратегията са описани подробно мерките, дейностите и индикаторите за постигане на общите и конкретни цели, системата за мониторинг и оценка, отговорностите и ролята на общината и институциите на общинско ниво, на доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни, необходимите ресурси – човешки и финансови.

Постигането на набелязаните дългосрочни и конкретни цели в рамките на следващите пет години ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизирването на системата от социални услуги в община Силистра.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги ще се изпълнява на общинско ниво с общи усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им. Общинския съвет и администрация отговарят за цялостното изпълнение на общинската стратегия за развитие на социалните услуги на територията на община Силистра. За тази цел общинската администрация разработва, приема и прилага годишни планове за развитието на социалните услуги.

Ролята и задачите на общината и институциите на общинско ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги са описани подробно и се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

В отделен раздел са изведени ресурсите на общинско ниво за изграждане на капацитета за изпълнение на Стратегията – човешки ресурси, финансови, материални и други ресурси.

С изпълнението на Общинската стратегия в община Силистра ще се развие модерна социална политика в подкрепа на лица, семейства и общности, в съответствие с националните, регионалните и областни приоритети за деинституционализация, превенция на социално изключване и европейските ценности.

Раздел А: Контекст и оценка на нуждите

1. Контекст

1.1 Предистория: как е създадена стратегията

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в община Силистра – общинска администрация, Общинска служба за социални услуги, Обществен съвет по социално подпомагане и услуги, Дирекция “Социално подпомагане” Силистра, местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги и местни граждански организации (НПО).

Създаването на стратегията е в съответствие с приетите промени в Закона за социално подпомагане през април 2010 г. Работата по аналитичната и стратегическата част е извършвана с участието на всички заинтересовани страни. Моделът на планиране с участие е предоставен и подкрепен от УНИЦЕФ, с цел да се създаде цялостен модел на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на областно ниво, като по този начин спомогне за повишаване на ефективността и ефикасността на системата за социални услуги и използването на структурните фондове на Европейския съюз. Планирането е осъществено с подкрепата на областна администрация Силистра с активното съдействие на местната власт в Силистра.

В процеса на стратегическо планиране на социални услуги на общинско ниво беше изготвен анализ и оценка на потребностите на рисковите групи в община Силистра.

Изготвянето на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги е цялостен процес на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на общинско ниво, насочен към подобряване на достъпа до качествени социални услуги, повишаване на ефективността и ефикасността на системата за социални услуги и използването на структурните фондове на Европейския съюз.

Общинското планиране се осъществява с прякото участие на всички заинтересовани страни – Общинска администрация, Регионална дирекция „Социално подпомагане” и Дирекция „Социално подпомагане” Силистра, доставчици на услуги, граждански организации, местни държавни институции, представители на целевите общности и рисковите групи.

Процесът на планиране стъпва на проучване на обхвата и нуждите на групи в риск в общината, извършено през м. април – м. май 2015 г. с участието на работна група в общината. Обхватът на групите в риск е определен чрез статистически данни на ДСП, РЦЗ, РИ на МОМН и общинската администрация. Разработените услуги са базирани на нуждите, идентифицирани от хората в риск в общината. Приоритетните направления за развитие на услуги в подкрепа на хората в риск в община Силистра са определени и съгласувани на общинска среща с участието на заинтересовани страни. Стратегията е разработена през месеците февруари-март 2016 година, съгласувана със заинтересованите страни на общинско ниво и се внася за утвърждаване от Общински съвет - Силистра.

В процеса на планиране се включиха представители на всички заинтересовани страни от общината, обединени в голяма работна група и тематични подгрупи по ключовите компоненти на стратегията. Работната група участва на доброволен принцип, мотивирана от убеждението за необходимостта от адекватна работеща общинска стратегия и план за развитие на социалните услуги, която да допринесе за решаване на остри социални проблеми сред населението в община Силистра.

При разработването на стратегията са следвани следните **принципи и подходи на планиране**:

- Съответствие на социалните услуги с реалните потребности на рисковите групи за които са предназначени;
- Преодоляване на неравномерността в развитието на социалните услуги в отделните общини;
- Ефективност на мрежата от услуги и оптимизиране на използването на ресурсите (финансови и човешки ресурси, материална база и социална инфраструктура);
- Развитие на междусекторното сътрудничество и взаимодействие за намиране на устойчиви решения за стимулиране на социалното включване на уязвимите общности и рисковите групи във всяка община;
- Планиране на услуги, обхващащи територията на цялата община;
- Равни възможности за достъп.

1.2 Обхват и фокус на стратегията

Общинската стратегия за социалните услуги обхваща мерки и услуги, които са необходими за осъществяване на ефективна политика за подкрепа на индивидите и групите в риск в общината, в съответствие с техните реални потребности и съвременни стандарти. За тази цел стратегията обхваща не само социални услуги и мерки, но и интегрирани политики, съществуващи ресурси на секторите образование, здравеопазване и политика за включване на пазара на труда.

Видове услуги и обхват на рисковите групи. Общинското планиране има за цел да очертае насоките за създаване на мрежа от услуги, която отговаря на нуждите на рисковите групи в община Силистра и е ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка. На първо място са включени съществуващите вече услуги (като се посочва доколко те трябва да бъдат подобрени или запазени в техния настоящ вид) и развитието на нови социални услуги. Посочени са начините на достъп до тези услуги и връзката между тях. Освен това, стратегията обхваща тези хоризонтални мерки и дейности в други свързани сфери (здравеопазване, образование, жилищна политика и др.), които имат отношение към функционирането на социалните услуги и са от ключово значение за решаването на проблемите на рисковите групи и индивиди.

Стратегията предвижда социални услуги за всички рискови групи на територията на общината. В рамките ѝ са изведени нейните приоритети като целеви групи и услуги за периода на действието ѝ. Изборът на приоритетите е основан на остротата на проблемите и наличните ресурси.

Времени обхват. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на общината през следващите пет години (2016 – 2020 г.).

Географски обхват. Стратегията задава както общинската рамка, така и параметрите на социалните услуги във всяко населено място на територията на общината. В географско отношение обхватът на стратегията покрива всички населени места на територията на община Силистра, като се обръща специално внимание на географската специфика на общината и отдалечените от общинския център населени места.

В общия контекст, създаването на общинската стратегия идва да преодолее неравномерността в развитието на социални услуги. До момента развитието на социални услуги в общината е без достатъчно проучване на нуждите на рисковите групи и е концентрирано предимно в общинския център Силистра. При тези обстоятелства, хората от различните населени места на общината имат достъп до конкретни социални услуги, без да

са обхванати всички рискови групи, а в повечето случаи живеещите на територията на малките населени места остават извън мрежата на социалните услуги. Община Силистра се характеризира с голям брой хора в пенсионна възраст и разпръснати малки отдалечени от общинския център села.

1.3. Съответствие с международни, национални и местни политики:

Разработването и прилагането на политиката в областта на социалната закрила попада в компетенциите на всички институции, ангажирани в области като социално осигуряване, социално подпомагане, социално включване, пазар на труда, здравеопазване, образование и др. Министерството на труда и социалната политика (МТСП) е органът на изпълнителната власт, който ръководи, координира и контролира осъществяването на държавната политика в областта на социалните услуги, социалната закрила, социалното включване и други дейности в сферата на социалната политика, чрез Агенция за социално подпомагане, Държавна агенция за закрила на детето и Агенция за хората с увреждания. Други ключови институции на национално ниво, ангажирани в областта на социалната закрила и социалното включване, са Министерство на здравеопазването (МЗ), Министерство на образованието и науката (МОН), Министерство на финансите (МФ) и др. От изключително важно значение са функциите и компетенциите на органите на регионално и местно ниво в процеса на разработване на политики и програми в подкрепа на уязвимите групи от населението и осигуряването на качествени социални услуги.

1.3.1. Национални приоритети в развитието на социалните услуги през новия програмен период

Социалната политика на България в следващия програмен период ще бъде насочена предимно в изпълнение на Стратегията за дългосрочна грижа, с която се цели промяна на философията и нагласите, относно дългосрочната грижа за възрастни хора с увреждания и стари хора за създаване на най-добри условия за живот.

В контекста на икономическата и социална криза, негативните демографски промени, България е изправена пред сериозни предизвикателства, свързани със застаряване на населението, което води до повишаване на потребността от услуги за дългосрочна грижа и съответно до нарастване на обществените разходи за тези услуги. Процесът на остаряване на населението продължава, като в края на 2014 година, хората над 65 годишна възраст представляват 20% от населението на България. Изключително сложен е проблемът с гарантиране на по-високо качество на услугите, предлагани в съществуващите специализирани институции, което възпрепятства осигуряването на адекватно качество на живот на потребителите. Националната стратегия за дългосрочна грижа предвижда през следващите 20 години да се подобри достъпа до социални услуги в общността, чрез разширяване на мрежата на тези услуги в страната, тяхното разнообразие, обем и обхват, повишаване на качеството им, както и насърчаване на взаимодействието помежду им. Реализирането на тези задачи обединява усилията на всички заинтересовани страни при разработването и прилагането на политиката в подкрепа на уязвимите групи в обществото, в частност възрастните хора и хората с увреждания.

Неравномерното разпределение на социалните услуги в страната, преобладаващият институционален модел на грижа, който все още е търсен за старите хора и възрастни хора с различни видове увреждания (наличие на списъци на чакащи за настаняване в специализирани институции лица в Дирекции „Социално подпомагане”), нуждата от подходяща палиативна грижа за терминално болни, грижа извън семейна среда за лица с психични разстройства, деменция, умствена изостаналост и още много предизвикателства, водят до необходимостта от предприемане на мерки за осигуряване на по-добра и качествена грижа за различните целеви групи, съобразно техните специфики и конкретни нужди. Потребността от дълговременно обгрижване на недееспособни възрастни лица нараства, а капацитетните възможности на съществуващите форми и програми стават все по-недостатъчни, което предполага разкриване

на нови, интегрирани социални услуги. Необходимо е да бъдат създадени условия за независим и достоен живот на възрастните хора и хората с увреждания чрез предоставяне на качествени, достъпни и устойчиви услуги за дългосрочна грижа. Важно условие за осигуряване на такъв тип грижа са: развиване на мрежа от социални услуги в общността; регламентиране на широк спектър от интегрирани междусекторни услуги в общността; подобряване на координацията между системите за социална и здравна грижа; поетапно закриване и/или реформиране на всички функционално остарели и неотговарящи на нуждите на потребителите специализирани институции за възрастни хора и хора с увреждания; реструктуриране на системата за стационарно лечение на болни и деинституционализация на грижите чрез развитие на подходящи форми за грижи и лечение на хора с психични разстройства и нуждаещите се от палиативни грижи; устойчиво финансиране на услугите за дългосрочна грижа.

Друг важен приоритет в новата Стратегия е продължаване и успешно финализиране на дейностите, заложи в Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Р. България” и Планът за действие към нея. В предходния прогармен период в страната ни успешно стартираха и се развиваха дейностите, свързани с осъществяване на преход от институционална грижа към грижа в семейна и близка до семейната среда. Деинституционализацията не се ограничава само до извеждане на децата от институциите, а е и процес на предотвратяване на настаняването на деца в институциите, създаване на нови възможности за децата и семействата да получат подкрепа в общността.

Изключително важен елемент в държавната социална политика и през следващия програмен период ще бъде социалното включване. Като страна-членка на Европейския съюз България е част от общите европейски усилия за създаване на работеща и съвременна визия за социална Европа, отчитаща предизвикателствата в областта на бедността и социалното изключване. В контекста на Европейския семестър и Отворения метод на координация в областта на социалното включване и социалната закрила МТСП участва в различни формати на срещи на европейско ниво, както и в разработването и представянето на Национални социални доклади, въпросници, позиции и становища в областта на социалното включване. Съществен аспект на политиката в областта на социалното включване е участието в разработването и отчитането на Националната програма за реформи и в разработването на националната позиция относно Специфичните препоръки към страните-членки в областта на намаляването на бедността и насърчаването на социалното включване в рамките на Европейския семестър. Ключов документ, съдържащ визията, приоритетните направления и дейностите за развитие на политиката в областта на бедността и социалното изключване в България до 2020 г. е приетата от Министерския съвет на 06 февруари 2013 г. Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020. Стратегията се основава на Националната цел за намаляване на хората, които живеят в риск от бедност (с 260 000 души до 2020 г.) и формулираните към нея четири подцели, насочени към децата, безработните лица, работещите бедни и възрастните хора.

1.3.2. Международни документи и документи на Европейския съюз

Стратегията е разработена в унисон с принципите на **международни нормативни актове**, визиращи насоките за осъществяване на приоритетни политики в сферата на социалното развитие. В съответствие със специфичните препоръки на Съвета на Европейския съюз в социалната сфера и редица международни документи, които третираат въпросите, свързани със защита на човешките права и подобряване на качеството на живот:

- Международна харта за правата на човека на ООН;
- Конвенция на ООН за правата на детето;
- Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания и факултативният протокол към нея;
- Европейска социална харта;
- Конвенция на ООН срещу насието и дискриминацията;

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

- Европейска конвенция за защита правата на човека и основните свободи;
- Принципи на ООН за защита на лицата с психични заболявания и подобряване на психиатричната помощ;
- Хата на основните права на ЕС;
- Европейска харта на правата и отговорностите на възрастните хора, нуждащи се от дългосрочни грижи и помощ;
- Европейска харта на предоставящите грижи в семейството;
- Европейска стратегия за хората с увреждания за периода 2010-2020 г.;
- Европейска стратегия за здравеопазването;
- Резолюция на Европейския парламент от 09.09.2010 г., относно дългосрочните грижи за възрастни хора;

1.3.3. Национални документи

В България успешно се провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца, след което премина и към останалите услуги. Реформата е насочена предимно към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. Изграждането на добре функционираща мрежа от социални услуги, предоставяни в общността с цел социалната защита и интеграцията на най-уязвимите групи от населението е един от приоритетите на социалната политика на Правителството.

Водещите стратегически документи на национално ниво, които определят приоритетите в планирането и развитието на социалните услуги са:

- Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България” приета с Протокол № 8.2 на Министерския съвет от 24.02.2010 г., валидна до 2025 г. и План за действие към Стратегията;
- Национална стратегия за дългосрочна грижа, приета с Решение № 2 на Министерския съвет от 07.01.2014 г., без указан срок на валидност;
- Дългосрочната стратегия за заетост на хората с увреждания 2011-2020 г., приета с Протокол № 25.2 на Министерския съвет от 29.06.2011 г., валидна до 2020 г.;
- Национална концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора (2012-2030 г.) приета с Протокол № 24.2 на Министерския съвет от 20.06.2012 г., валидна до 2030 г.

1.3.4. Документи на областно и общинско ниво в област Силистра

- Областна стратегия за развитие на област Силистра (2014 – 2020);
- Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Силистра (2016-2020 г.);
- Общински план за развитие;
- Общинска програма за закрила на детето;
- Програми и стратегии, във връзка с развитието на социалните услуги на ниво община.

Общинската стратегия следва и принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

2. Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в община Силистра

Стратегията на община Силистра е разработена въз основа на изводите и препоръките от проведено проучване на нуждите на групи в риск в общината за периода м. април – м. май 2015 г. Подробният финален доклад „Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в община Силистра” е включен в Приложение № 1. към Стратегията.

Анализът е резултат от съвместната работа на териториалната работна група и обобщава резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги в община Силистра, проведено през първата половина на 2015 г. Проучването е проведено през периода м. април – м. май 2015 година с активното участие на представители на всички заинтересовани страни.

Проучването на ситуацията в община Силистра е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социо-икономическите проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в общината. Обхватът на темите на проучването включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на социалните услуги в община Силистра като достъп, капацитет, човешки ресурси и качество на наличните услуги. Потърсена е обратна връзка за нагласите и очакванията от общинското планиране на заинтересованите страни – местна власт, териториални структури на АСП, граждански организации, доставчици и потребители на социални услуги.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са основа за адекватното планиране на капацитета на социалните услуги и за избора на тяхната форма – начин на осигуряване на достъп и достигане до клиентите, обслужващи едно или няколко населени места в една или повече общини, както и за разработване на „смесени” услуги. Препоръките са съобразени и с нагласите и очакванията, както на различните участници в предоставянето на услугите, така и на настоящите и потенциалните ползватели - рискови групи и индивиди, за които са предназначени социалните услуги и мерки за социално включване.

2.1. Тенденции в развитието на община Силистра и фактори, определящи групите в риск

Анализът на ситуацията и оценката на потребностите идентифицира основните проблеми и формулира основните въпроси, които се отнасят до състоянието и развитието на социалните услуги на територията на община Силистра. В резултат от проучването са очертани основните фактори, които формират рисковите групи, нуждаещи се от социални услуги и мерки, които целят да променят причините, пораждащи конкретната ситуация на неравнопоставеност на уязвимите групи.

Анализът на данните показва основните **демографски проблеми** в община Силистра, които имат пряко отношение към социалната политика и системата на социалните услуги и към потребностите на населението от социални, здравни и др. услуги:

- Тенденцията, която се наблюдава като цяло за страната на застаряване на селското население се проявява и на територията на община Силистра. Населението в активна трудова възраст населява градовете и по-конкретно общинския и областен център – гр. Силистра, докато в селата е локализирано предимно възрастно население.
- Естествените демографски процеси, като смъртност, водят до намаляване на постоянният брой на жителите на малките населени места, което е предпоставка за заличаването им от административно-териториалното деление на страната и за

изоставяне на урбанизирани вече територии. В резултат на това ясно се очертава негативната тенденция на обезлюдяване на селата, намаляване на прираста на населението, активни миграционни процеси, свързани най-вече с търсене на заетост на млади, образовани хора извън територията не само на общината, а и на областта.

- Качествен показател, даващ най-точната оценка за състоянието и перспективата на населението е неговата възрастова структура. Относителният дял на населението в трудоспособна възраст намалява, а на това в надтрудоспособна възраст се увеличава, докато предходни години /2007-2009/ тези проценти са се запазвали относително непроменени. Делът на населението в под трудоспособна възраст бележи трайна тенденция към намаляване, за разлика от периода на предходния анализ на ситуацията, където бележи тенденция на увеличение, макар и със сравнително слаби темпове.
- Тенденцията на остаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастова структура – разпределение на населението под, в и надтрудоспособна възраст.
- Това означава, че младите поколения, които ще заменят след време заетите лица и намиращите се на пазара на труда лица от средните възрасти ще са повече, но все още бъдат по-малко от хората в надтрудоспособна възраст, което ще задържи тенденцията на застаряване на населението в общината. Все още високите стойности на коефициента на възрастова зависимост показват, че разходите за издръжка на старите хора за здравни и социални услуги стават по-големи.
- Отрицателно влияние оказва и външната миграция, която за съжаление обхваща предимно лица в трудоспособна възраст, в повечето случаи със средна и висока степен на образование и квалификация, като на територията на общината остават най-вече хора в надтрудоспособна възраст и такива с ниска степен на образование – евентуални бъдещи потребители на социални услуги. От друга страна това създава затруднения при обслужването и обгрижването на хората, живущи по селата, особено по-отдалечените от града.
- Влияние върху обхвата оказва както остаряването на населението, така и законодателни промени в определянето на възрастовите граници на населението при пенсиониране.
- Подобряването на демографската картина и осигуряване на приемливи стойности на показателите, отразяващи социалното и икономическото развитие на общината и доближаването до средните за ЕС налага *създаването* на предпоставки за постигане на интелигентен, устойчив, балансиран и приобщаващ растеж. Базова предпоставка в наличието на качествен човешки ресурс, високо образован и компетентен, иновативно и проактивно работещ. Инициативите за достигане на показателите на ЕС по отношение на степен на образование, продължаващо обучение и учене през целия живот е необходимо да бъдат своевременни, ефективни и адекватни на нуждите и възможностите за развитие на община Силистра.

Безработицата и ограниченият достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Равнището на безработица през 2015 г. в община Силистра нараства и продължава да се задържа със стойности, по-високи от тези за страната.

- Структурата на безработните е многообразна и трудно могат да бъдат направени генерални заключения от нея. Безработни са както хората с професии и специалности, така и хора без професионално направление и специализация.
- Състоянието на икономиката на общината влияе негативно върху равнището на заетостта и безработицата. За производствената стагнация допринася липсата на мащабни външни инвестиции. Недостатъчното развитие на производството в общината се определя от ограничените възможности за самофинансиране на местните

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

стопански субекти, на свитото стоково-пазарно търсене, обусловено от ниските доходи на населението, резултат от настъпилата финансово икономическа криза.

- Един от инструментите за ограничаване на безработицата е трудовото посредничество. Специално внимание се отделя на неравнопоставените групи на пазара на труда (лица на социално подпомагане, хора с увреждания, младежи и т.н.), които изпитват затруднения при намирането на работа.
- Тенденциите в развитието на заетостта и безработицата очертават увеличаване броя на заетите лица и постепенно, слабо повишаване на безработицата.
- Относителният дял на трудоспособното население в общината спрямо общото намалява;
- Коефициентите на икономическа активност и заетост се доближават до средните за страната;
- Средната месечна работна заплата нараства, но е по-ниска от тази за страната;
- Необходимо е да бъдат предприети мерки по отношение на продължително безработните лица и тези над 50 години в посока стимулиране на ученето през целия живот за повишаване на пригодността им за заетост.

Анализът на данните очертава следните **тенденции в секторите:**

Здравеопазване:

На база на наличната информация на здравно-демографското състояние на населението в община Силистра както и състоянието на системата на здравеопазването могат да се направят следните изводи:

- Здравното обслужване на населението на територията на община Силистра е организирано от добре изградена и структурирана мрежа от здравни заведения.
- Общината има достатъчна осигуреност с болнични легла и персонал, а материално-техническата база е в сравнително добро състояние. Броят на болничните легла отговарят на потребностите на населението.
- Осигурена е първа долекарска медицинска помощ в училищата и детските градини и достъп до здравнообразователна информация.
- Липсва единна концепция и ясни и общоприети приоритети за развитието на здравеопазването в общината;
- Необходимо е проучване и подобряване на факторите на селищната среда и ограничаване на свързаните с тях заболяемост и смъртност от остри и хронични болести;
- Необходими са мерки за подобряване на профилактиката и здравно образование на населението;
- Детските ясли и Детска кухня разполагат с достатъчно капацитет, за да задоволят потребностите на населението от община Силистра.
- Нарастват нуждите на населението от алтернативни на институциите социални услуги за социална интеграция и рехабилитация на лица с увреждания, резидентни и дневни услуги за лица с увреждания, особено такива с психични разстройства и умствена изостаналост, както и почасови социални услуги в домашна среда.

Образование:

- През последните години се наблюдава устойчивост на нисък процент необхванати и отпаднали ученици поради семейни и социални причини;
- Сградният фонд се поддържа в сравнително добро състояние, предприети са успешни мерки за привличане на външни средства за модернизация на материално-техническата база;

- Създадени са условия и подкрепяща среда за деца със специални образователни потребности и осигуряване с ресурсни учители.
- Демографските процеси в общината водят до ниска средна пълняемост, наличие на маломерни паралелки и слети паралелки в някои училища в селата.
- Все още не е решен въпросът за включване в извънучилищните дейности на учениците от общинските села.
- По-пълноценна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система и обществото. Интеграционният процес трябва да е съпроводен със съхраняване и развитие на културната им идентичност, с утвърждаване на атмосфера за межкултурно опознаване, сътрудничество и сближаване.

Жилища и жилищна политика:

- Селищната мрежа е добре развита и е достигнала своя завършен вид.
- Град Силистра, освен като административен център на общината, поема функции и разпростира своето влияние върху съседните малки общини.
- Оформени са два вторични опорни центъра – Айдемир и Калипетрово. Поради голямата близост на Силистра, Айдемир и Калипетрово, трите населени места на практика създават агломерация от малък тип.
- Показателите за плътност на обитаване и жилищен стандарт очертават излишък на жилищни терени спрямо потребността на съществуващото население за повечето населени места
- По степен на урбанизация на територията, общината е с показатели, близки и над средните за страната.
- Гъстотата на обитаване показва излишък на жилищни терени и не е необходимо усвояване на нови терени за обитаване. Изключение правят Силистра и Айдемир. Като изключение трябва да се смятат и съществуващите застроени терени в повечето населени места, които се намират извън строителните граници.

2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности

При първоначалния анализ на социо-демографската и икономическа картина на областта и общината се очертават някои **типични рискове за лица в неравностойно положение**: неравностойна позиция на пазара на труда, живеещи в изолирани общности, многодетство, трайна липса на собственост и доходи, противообществени прояви, рискове, засягащи децата и много лица в институции. На основата на тези характеристики се обособяват няколко рискови групи. Повечето от тях имат социално-икономически корени. Анализът не цели да направи пълна класификация на рисковите групи, а да очертае някои приоритетни потребности от социална защита, както и необходимостта от развитието на конкретни социални услуги.

В резултат от анализа на рисковите фактори като цяло и конкретната ситуация при условно разделение на групите на Децата и семейства в риск и Възрастни в риск ще се идентифицират конкретните ключови рискови групи, които да бъдат обхванати в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги за периода 2016-2020 на територията на община Силистра.

2.2.1. Възрастни и стари хора в риск

- **Самотно живеещи стари хора**

Общия брой на лица над 18 – годишна възраст на територията на община Силистра възлиза на 46 908 души или 86,28 %, от които:

- над трудоспособна възраст – 14 393 души или 26,47 %;
- в трудоспособна възраст – 32 515 души или 59,81 %.

Тези данни показват висок дял на възрастното население, което е съсредоточено основно в гр. Силистра, но все пак статистиката сочи, че преобладаващата част от селата извън общинските центрове са обитавани основно от хора в пенсионна възраст. Комуникационните връзки между общинския център и отдалечените населени места не е проблем за общината. Макар и не на много чести интервали съществува редовен транспорт до населените места на територията на община Силистра, което облекчава достъпа до медицинска помощ и до развитите към момента услуги, съсредоточени в общинския център. В гр. Силистра има 3 незаети практики, а 6 незаети лекарски практики са в селските райони, но няма необхванати. Няколко от малките населени места се обслужват от една лекарска практика. За осигуряване на социални контакти и психо-социална подкрепа на възрастните хора в селските райони са разкрити 25 Клуба на пенсионера и инвалида, които спомагат за намаляне риска от изолация. От работата на терен в селските райони като основна нужда се очертава подкрепата за ежедневни грижи в дома – помощ при самообслужване, поддържане на хигиена, пазаруване, придружаване, готвене. Задоволяването на тези потребности може да се осигури със социалните услуги, предоставяни в ДЦСХ и ДСП. Към настоящия момент ДЦСХ има само в гр. Силистра, а филиал на ДСП има само един, който обслужва населението на общо 3 села.

• **Безработното население** в трудоспособна възраст – към м. декември 2014 по данни на Дирекция „Бюро по труда” е 2364 души. Към 31 декември 2014 година нивото на безработица достига 10,2 % безработица в община Силистра при 10,7 % равнище на безработица в страната към същия период. Това са групи от безработни лица, както следва:

1. По образование

- с начално и по-ниско – 178 души- 7,52 %;
- с основно – 370 души – 15,65 %;
- със средно – 1416 души – 59,89 %;
- с висше – 400 души – 16,92 %;

2. По пол

- Жени – 1 249 от всички регистрирани безработни или 52,83 % от безработните;

За сравнение през предходната година безработните жени са били 1 447 (52,33%) от всички регистрирани безработни. Видно е, че броят на безработните жени намалява, но техният дял от общо безработните нараства.

3. По специалност и професия

- С работническа професия – 966 души – 40,86 %;
- Специалисти – 712 души – 30,11 %;

В т.ч по области на образование:

- Образование – 38 души;
- ✓ Хуман. и изкуства – 45 души;
- ✓ Общество иконом. право – 243 души;
- ✓ Математика и обществознание – 43 души;
- ✓ Техника и технологии – 224 души;
- ✓ Здравеопазване – 12 души;
- ✓ Селско стопанство – 87 души;
- ✓ Услуги транспорт охр. И др. – 50 души;

- Без квалификация – 686 души – 29,01 %;
- ✓ Със средно образование – 155 души;
- ✓ С основно и по-ниско – 531 души;

4. По възраст:

- На възраст до 19 г. – 9 души – 0,38 %;

- На възраст между 20 и 29г. вкл. – 348 души – 14,74 %;
- На възраст между 30 и 39г. вкл. – 456 души – 19,28 %;
- На възраст между 40 и 49г. вкл. – 570 души – 24,11 %;
- На възраст над 50г. - 981 души – 41,49 %;

5. По рискови групи – общо регистрирани – 385 души от тях:

- С намалена работоспособност – 288 души;
- Самотни родители – 40 души;
- Майки с деца до 3 г. – 57 души;
- От социални заведения – 0 души;
- Освободени от МЛС – 0 души;

- **Пълнолетни с увреждания**

В община Силистра пълнолетните хора с увреждания са общо 6 487 за 2014 година. По-голям процент от хората с увреждания са регистрирани в областния център Силистра. Увеличава се броят на лицата с увреждания, ползващи социални услуги. През 2012 г. те са 1361 през 2013 г. – 209, а през 2014 г. – 218.

Вс още на територията на общината има, чакащи настаняване в СИ и/или резидентни услуги, както следва: възрастни с физически увреждания – 7; лица с деменция – 4; лица с психични разстройства – 10; лица с умствена изостаналост – 8.

- **Трайно настанени в институции**

- **Хора с увреждания**

На територията на община Силистра функционира една специализирана институция за хора с увреждания - ДВФУ с капацитет 130 места. Настанените в Дома хора с увреждания към м. април 2015 година са 130. За планиране на мерки за деинституционализация, за всеки един от тях е необходимо да бъде направена социална оценка на потребностите и възможностите за извеждане от институцията, както и на необходимостта от психологична подкрепа и работа с близки и роднини на настанените.

- **Стари хора**

На територията на община Силистра функционира една специализирана институция за стари хора – Дом за стари хора с отделение за лежащи с капацитет 195 места. Настанените в ДСХОЛ стари хора към м. април 2014 година са 198.

Към м. април 2015 година, чакащите настаняване стари хора са 4.

Основните идентифицирани потребности на старите хора, настанени в такива домове са: потребност от постоянна грижа за лежащите, достъп до медицинско обслужване, осигуряване на възможности за общуване и запълване на свободното време според индивидуалните интереси на потребителите. В процеса на социална работа, психологична оценка и разговори с потребителите не се наблюдава готовност и желание у тях за извеждане. Същото се наблюдава и при работа с близките и семействата на настанените.

- **Самотно живеещи**

Възрастовата структура на населението в община Силистра показва тенденция на увеличаване на живеещи в селата на възраст над 60 години Преобладаващата част от селата извън общинския център са обитавани основно от хора в пенсионна възраст.

Поради това, че основните потребности на тази част от населението са свързани с подкрепа за ежедневните грижи в дома - помощ при самообслужване, поддържане на хигиена, пазаруване, придружаване, готвене, осигуряване на социални контакти, и психо-социална подкрепа и социално включване, много голяма част от тях, особено тези, които не могат да разчитат на близки и роднини, намират като алтернатива настаняването в специализирана институция, поради липса на алтернативни социални услуги с достатъчен капацитет или затруднен достъп до тях.

- **Етнически общности в неравностойно положение**

На територията на община Силистра е обособен един квартал с население от малцинствен произход със структурна бедност - Квартал „Дръстър” в с. Калипетрово. Кварталът се намира на 5 км. от областния център Силистра, с недобра улична инфраструктура и лоши жилищни условия, с прекъснато ВиК и електроснабдяване, но налична инфраструктура. Районът е в регулация и е общинска собственост, като жилищата са смесена собственост – общинска и частна, преобладаващата от които е общинската собственост.

В настоящата група се включват и хора, живеещи в обособените ромски общности в община Силистра. В ромските квартали са налице различни фактори подкрепящи бедността – ниско образование и квалификация на голяма част от жителите, трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия. Допълнителен фактор, затрудняващ развитието на общността е самото гето. Обособените ромски квартали са районите с най-голям относителен дял на непълнолетни майки, деца, настанени в институции, деца, в риск от отпадане от училище. Акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказва най-силно влияние, когато семейството живее в рамките на собствената компактна малцинствена група.

В тази група попадат семейства в неравностойно положение, чиито децата рискуват да повторят модела на социална изолация на своите родители. За да се разбие затворения цикъл, е необходима комплексна интервенция насочена срещу бедността, която да подпомогне семействата да осигурят шансове за социално включване и развитие на своите деца:

- Наваксване на липсата на професионална квалификация и образование. Допълнителна професионална квалификация и образование за младежите, отпаднали от училище или с основно и по-ниско образование;
- Подкрепа на родителя в случаите на трайна безработица чрез допълнителна професионална квалификация и включване в програми за заетост, при липса на други възможности за заетост;
- Изграждане на родителски капацитет и увереност;
- Включване на децата от ранна възраст в детска градина с цел социализация и овладяване на български език;
- Мотивация на детето и семейството за включване и задържане в образователната система;
- Директна работа в общността за подкрепа на семействата в неравностойно положение и за подпомагане на родителите и семейството при реинтеграция на децата, настанени в институции, както и превенция на изоставянето;
- Изграждане на механизъм на междусекторно партньорство между институциите за използване на техните ресурси в подкрепа на семействата при преодоляване на бедността и социалната изолация.
- **Бездомни**

В изпълнение на указания на Агенция за социално подпомагане, в Дирекция „Социално подпомагане” – Силистра е създаден и се поддържа регистър за бездомните лица, които са в териториалния обхват на Дирекцията.

Към настоящия момент регистрираните бездомни лица на територията на общината са 17.

За осигуряване на подкрепа на лицата, останали без подслон, през 2012 г. година е разкрит Център за временно настаняване с капацитет 10 места. В зимните месеци услугата работи над капацитета си и успява да обхване всички нуждаещи се. През топлите месеци на годината, лицата без подслон отказват настаняване в Центъра.

В община Силистра функционират следните алтернативни услуги за лица над 18 години: ЦВН, ДЦСХ, ЦСРИ, ДСП, ЦНСТЛПР, ЦНСТХУИ, КИП. Тези услуги не задоволяват напълно потребностите на лицата в риск. Необходимо да бъде увеличен техният обхват, особено за хората с психични разстройства и умствена изостаналост, както и обхвата на

услугите в домашна среда. За превенция на институционализацията на лицата с увреждания е необходимо и разкриването на дневни форми на социални услуги.

2.2.2. Деца и семейства в риск

От общия брой лица в подтрудоспособна възраст /7216/, 2716 са на възраст от 0 до 7 г., 2815 - на възраст от 8 до 14 години, а 1685 - от 15 до 18 г.

По данни на Община Силистра 250 деца на възраст от 0 до 1 година са обхванати от Детска кухня, а 320 деца на възраст до 3 години са в четири детски ясли и две обединени детски заведения.

- **Отпаднали от училище**

Съгласно информацията на РИО – Силистра за учебната 2009/2010 г. в девет целодневни детски градини са обхванати 1430 деца, а в 18 броя училища - 4589 ученика. През учебната 2014/2015 година отпаднали от училище са едва 5, като през учебната 2013/2014 г. са били 9 деца, което показва тенденция на намаляване. Подобна е ситуацията и при децата в училищна възраст, необхванати в образователната система. За 2014 г. те са едва 2, а през 2013 г. са били 9.

- **Деца с увреждания**

На територията на общината по данни на ДСП - Силистра има 152 деца с увреждания, определени от ЕР на ТЕЛК. 75 от децата на възраст от 0 до 18 г. в община Силистра са регистрирани случаи на ОЗД при ДСП – Силистра. Преобладават децата с физически увреждания – 27, следвани от деца с множествени увреждания – 14. Броя на децата с други увреждания /Болест на Даун, Хидроцефалия, Епилепсия, Хиперактивност и др./ е 12. Децата с умствена изостаналост са 7, а с психични заболявания – 3.

На територията на общината по данни на Ресурсен център за подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности, деца със СОП са общо 184, от които 57 са в детски градини, 113 в ОУ и СОУ и 14 в професионални гимназии. Най голям е броят на децата с обучителни трудности – 52, следват ги деца с психични разстройства – 36, езикови и говорни нарушения – 32, с умствена изостаналост – 25, физически увреждания – 21, множество увреждания – 8, сензорни увреждания – 3.

- **Многодетни семейства**

На територията на общината по данни на Дирекция „Социално подпомагане” има 23 деца в многодетни семейства. 65 са децата на самотни родители, които получават семейни помощи по чл. 7 от Закона за семейни помощи за деца.

- **Изоставени деца**

По отношение на изоставените новородени статистиката показва, че техният брой се запазва относително малък и почти постоянен през последните три години – 21 през 2012 г., 15 през 2013 г. и 16 през 2014 г. С промените в Семейния кодекс рязко се увеличи броя на осиновяванията. За 2012 г. те са 55, през 2013 са 35, а през 2014 са 48.

- **Деца, настанени в специализирани институции**

Намалява броят на децата, настанени в ДМСГД. Докато през 2012 г. са пребивавали 32 деца през 2013 г., те са 21, а през 2014 г. са 13. Причина за намаляване на настаняванията е от една страна развитието на приемната грижа и настаняването на деца в приемни семейства и семейства на близки и роднини на ниво родилен дом, а от друга страна дневните и почасови услуги, които се предоставят в ДМСГД.

Напълно са променени и причините за настанявания в ДМСГД. Докато до 2011 година настаняванията се извършваха предимно по социално-икономически причини и децата бяха от семейства на безработни родители, следвани от самотни родители, многодетни семейства, родители с психични заболявания и непълнолетни родители, с развитието на приемната грижа и разкриването на ЦНСТДМУ, в ДМСГД се настаняват само деца с тежки увреждания и нужда от постоянна медицинска грижа в неонатална възраст.

През последните три години подобна тенденция на намаляване се е наблюдавала и при децата, настанени в ДДЛРГ. През 2012 г. са настанени 10 деца, 17 са насочени за ползване на седмична грижа, през 2013 г. 14 деца са настанени, а насочените деца за ползване на социалната услуга „Седмична грижа” са също 14; през 2014 г. са настанени 9 деца, а 19 са насочени за ползване на услуга „Седмична грижа”.

Пониженият брой на настаняванията в специализираната институция са в резултат на реализиране на процеса на деинституционализация на деца в риск, ограничаване входа на институцията чрез развиване на алтернативни социални услуги – приемна грижа и ЦНСТ и доведе до реформиране на социалната услуга и намаляване на капацитета ѝ с 38 места след 2011 г.

Докато до 2011 година, в ДДЛРГ често се настаняваха деца по социално-икономически причини, то след това настаняванията се ограничиха и в Дома се настаняват деца, вписани в регистъра за осиновяване и за които са се изчерпали възможностите за предоставяне на алтернативна социална услуга като приемна грижа и ЦНСТ.

Децата, които се насочват за ползване на услуга „Седмична грижа” в ДДЛРГ са по-често по социално-икономически причини, но в тези случаи специализираната услуга оказва подкрепа на семействата за осигуряване на децата на по-добри битови условия, достъп до образование и здравеопазване и др. услуги за период, в който със семействата се работи в различни направления, за да могат децата да бъдат реинтегрирани в семейна среда. И тук насочването на децата се извършва след като са изчерпани всички възможности за настаняване при близки и роднини, приемни семейства или резидентна услуга от семеен тип.

При всеки един от случаите на настаняване на деца в специализирана институция се прилага индивидуален подход и се защитава най-добрият им интерес, както и се зачита мнението на детето, когато това е приложимо и защитава неговите интереси.

- **Деца, претърпели насилие и жертви на трафик**

Броят на децата, жертви на трафик на територията на община Силистра намалява. За 2012 г. са 1, а за 2013 г. са 2.

По официални данни намалява и броят на децата, претърпели насилие. През 2012 г. - 6 деца, през 2013 г. – 7, а през 2014 г. – 5.

Сравнително нисък и постоянен се задържа броят на децата, получили полицейска закрила – 3 деца през последните 2 години.

По данни на експерти и специалисти от различните институции и социални услуги много повече деца търпят насилие в средата, в която живеят, учат и се развиват.

- **Деца, живеещи на улицата**

По данни на РУП няма деца, живеещи на улицата.

- **Деца с противообществени прояви**

За периода 2011 – 2014 година има един регистриран случай на prostituиращо дете.

Деца със зависимости – 4 за 2011 – 2014 г.

Деца, извършили насилие – 24 за 2011 – 2014 г.

Особено висок е обаче броят на децата, извършили кражби – 69 за 2011 – 2014 г.

Последните две групи деца с противообществени прояви значително увеличават броя си спрямо предходния период на анализ 2007-2009 г.

Представители на МКБППМН в тази категория попадат много повече деца, но не са заловени в момент на деяние или доказани извършители.

За рисковите групи – Деца и семейства в риск на територията на общината се предоставят социални услуги от резидентен тип и в общността, съсредоточени в областния център – гр.

Силистра, като ДЦДМУ, ЦСРИ, ЦОП, КЦ, ЦНСТ – 2 бр., Приемна грижа и Личен асистент.

Всички социални услуги работят с пълен капацитет или над него /почасови услуги/ с изключение на ПЖ, което предстои да бъде трансформирано.

Наличните услуги не обхващат всички нуждаещи се от социални услуги деца и семейства в риск.

Неоходими са допълнителни алтернативни социални услуги за децата, настанени в специализираните институции и те да бъдат окончателно закрити, както и да се разшири обхвата на ЦОП и ЦСРИ, както и на услуги в домашна среда.

В процеса на работа на терен се откроява и невъзможността на децата от отдалечените населени места да ползват дневни услуги като ДЦДМУ, поради липса на финансови средства от страна на родителите, които да осигуряват посещенията на децата в Центъра. Такива случаи има над 10 на територията на общината, което е предпоставка за разкриване на услугата „Седмична грижа за деца с увреждания”.

Превантивна дейност на МКБППМН - индивидуална, корекционно - възпитателна работа с деца и родители, консултации със специалисти, тренинги, семинари, анкети, лекции и беседи по проблемите на превенция на наркоманиите, СПИН, рисково сексуално поведение, влиянието на секти; превенцията на насилието и агресията в училището - програма за превенция на агресията и насилието сред децата - социологически проучвания, беседи, лекции, тестване, използване на проективни методики от психолози, консултации на деца и родители.

Превантивен информационен център по зависимости - Намалване на риска от употреба и злоупотреба с психоактивни вещества сред деца и младежи е основен приоритет в дейността на Превантивния информационен център по зависимости. Целта на реализираните превантивни дейности е да се помогне на младите хора да направят своя информиран избор, свързан със здравето; да формира у тях отговорно отношение към собственото здраве и здравословния начин на живот; да се повиши самочувствието и положителната им самооценка чрез спортни и творчески занимания; да се стимулира междуличностната им толерантност.

При осъществяването на дейностите и инициативите се използва универсален подход.

Основна част от дейностите се реализират в училищна среда. В рамките на програма за превенция на употребата на психоактивни вещества в училище, екипът на Превантивния информационен център разработва и реализира обучителни модули за ученици, съобразени с възрастовите особености на учениците и нуждите на дадения клас.

2.3. Изводи за състоянието на мрежата от услуги в община Силистра

Анализът на съществуващите рискови групи и предлаганите в община Силистра социални услуги очертава следните тенденции:

За деца:

1. На територията на община Силистра успешно се извършва процесът на деинституционализация.

2. Поради високия брой на децата, извършили противообществени прояви се откроява потребността от услуги или разширяване дейността на такива, предоставящи превантивна работа с деца и семейства от тази рискова група.

3. Броят на децата с увреждания ги поставя на първо място в групата на децата в риск. Следват броят на децата на самотни родители и деца в многодетни семейства.

4. Необходимо е да се разкрият алтернативни услуги за децата, настанени в специализирани институции – ЦНСТ за деца с и без увреждания, както и да се увеличи капацитета на ЦСРИ, Личен асистент и Център за ранно детско развитие.

За възрастни:

1. На територията на община Силистра функционира добре развита мрежа от социални услуги, предназначени за възрастни и хора с увреждания. Въпреки разнообразието от предоставяни услуги в общността, все още няма подходяща алтернатива за извеждане на потребителите от специализираните институции и има необходимост от социална и психологична работа с тях за мотивирането им за напускане на институцията.

2. Липсват достатъчно социални услуги, които да обхващат лицата с ментални увреждания;

3. Ограничен е достъпът до социални услуги в малките населени места в общината, където преобладават самотни възрастни хора;

На основание изведените фактори, анализа на рисковите групи и направените изводи се очертават следните приоритетни рискови групи на територията на община Силистра, за които е необходимо прилагането на мерки в сферата на социалните услуги:

- Хора с увреждания – деца и възрастни;
- Деца и възрастни, настанени в специализирана институция;
- Деца на самотни родители;
- Деца, в многодетни семейства;
- Старите хора със специален фокус върху самотните стари хора, живеещи в отдалечени села;
- Етнически общности в неравностойно положение
- Хора с ментални увреждания

Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги на територията на община Силистра

3. Визия и цели

3.1. Визия

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги се основава на политика, насочена към създаване на условия за независим и достоен живот на възрастните хора в риск и защита на най-добрия интерес на децата при зачитане на правата им, нормите, стандартите и принципите на универсалност, неделимост и недискриминация, като същевременно се характеризира с висока чувствителност, гъвкавост и подготвеност за посрещане на предизвикателства.

Визията на настоящата Стратегия се основава на разбирането, че защитата на правата и създаването на възможности за по-добър живот на възрастните хора и децата в риск може да бъде постигнато чрез предоставянето на качествени, достъпни и ефективни социални услуги, съобразени с реалните потребности на хората и общността.

3.2. Ценности и принципи

Възможностите за реализация и достоен живот на всяко човешко същество са без значение от неговата етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение. Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, и за правата на детето и утвърждава следните ценности при планирането и предоставянето на социални услуги, които се споделят от заинтересованите страни в община Силистра, като:

- Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи;
- Зачитане на човешките права и съответствие на социалните услуги с международно признатите права на човека и права на детето;
- Водещи интереси на детето и на потребителите при планиране и предоставяне на социални услуги;
- Благосъстояние на децата, семействата, уязвимите общности и индивиди;
- Семейната среда като ценност и ресурс за преодоляване на социалното изключване и за развитие на наличния потенциал на всеки за самостоятелност и реализация;
- Достойнството на всяко човешко същество.

Всички страни, ангажирани с разработването на Общинската стратегия, се обединиха около следните принципи и подходи, които ще бъдат следвани при изпълнението на планираните дейности и мерки:

- Съответствие с реалните нужди на групите в риск и планиране на гъвкави социални услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите;
- Осигуряване на равен достъп до услуги за всички рискови групи и уязвими общности, живеещи на територията на областта;
- Насърчаване на услугите в общността;
- Ползване на услуги от институционален тип само като крайна мярка;
- Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата;

- Надграждане върху достиженията и натрупания опит в планирането, управлението и предоставянето на социалните услуги;
- Иновативност и гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки;
- Прозрачност и отчетност при планирането и усвояването на финансовите средства;
- Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- Осигуряване на подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др., както и със съответните подзаконовни нормативни актове.
- Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на социални услуги.

3.3. Направления и приоритети на общинската стратегия

1. Приоритетно направление 1: Възрастни и стари хора в риск.

2. Приоритетно направление 2: Деца и младежи в риск.

- **Направления** - структура на стратегията – представяне в какви направления са структурирани целите и мерките, които на практика обхващат пълния спектър на социалните услуги в областта
- **Приоритети на общинската стратегия** – какви са приоритетите във всяко от посочените направления. Приоритетни целеви групи

3.4. Цели

3.4.1. Обща цел

Създаване на условия за независим и достоен живот на възрастните хора в риск и защита на най-добрия интерес на децата при зачитане на правата им, нормите, стандартите и принципите на универсалност, неделимост и недискриминация чрез предоставянето на качествени, достъпни и ефективни социални услуги, съобразени с реалните потребности на хората и общността.

3.4.2. Специфични цели

- Деинституционализация на грижата за деца и възрастни в риск и разширяване на достъпа до услуги;
- Поетапно закриване и/или реформиране на всички функционално остарели и неотговарящи на актуалните нужди на целевите групи специализирани институции;
- Повишаване на качеството на услугите чрез повишаване на квалификацията и мотивацията на персонала;
- Укрепване на ролята на общините, организациите и други доставчици при оказването на подкрепа и грижи за възрастните хора и хората с увреждания;

- Разширяване обхвата на мобилните услуги в домашна среда - „Услугите отиват при клиента (в квартала, дома му, в болницата и т.н)”, които информират, подпомагат и подкрепят включването на лица от уязвими групи в подходящи за тях услуги;
- Развитие на социални услуги за дългосрочна грижа за възрастни хора в риск.

3.4.3. Ключови индикатори за постиженията на Стратегията

Постигането на целите на Стратегията в рамките на следващите пет години ще създаде условия за подобряване качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение, живеещи на територията на община Силистра. Качествената промяна в ситуацията в община Силистра ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори. Основните базови индикатори за въздействието на Стратегията и постигната промяна в системата на социалните услуги в община Силистра, в рамките на общинската стратегия, са:

- Развита модерна социална политика в подкрепа на рискови семейства и общности в община Силистра в съответствие с националните приоритети за деинституционализация и европейските ценности;
- Подобро равнище на създадени възможности за достъп до услуги на максимален брой нуждаещи се хора;
- Постигната качествена промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги и увеличаване на дела на услугите в общността.
- Закрити/трансформирани специализирани институции за деца в община Силистра;
- Осъществени междуобщински социални услуги, обхващащи потребители от повече от 1 община;
- Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за старите самотноживеещи хора в община Силистра;

Ключовите качествени индикатори за ефекта и ползите на осъществената интервенция в рамките на периода на изпълнение на Стратегията са:

- Осигурена подкрепа за поне 40% от уязвимите семейства и деца посредством услугите на ЦОП в област Силистра;
- Поне 90% от децата в предучилищна възраст, обхванати в детска градина и на всички деца в задължителна училищна възраст - в подходяща форма на образование;
- 100% от децата в СИ изведени в семейна среда чрез реинтеграция в биологичното или разширено семейство или настаняване в алтернативна форма на семейна грижа;
- Подобрена грижа за деца, настанени в алтернативни форми на семейна грижа (настаняване при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване);
- Създаден капацитет за обхващане на поне 30% от децата с увреждания в различни форми на заместваща, дневна грижа;
- Намаление със 70% на децата в риск от отпадане от училище;
- Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на поне 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;
- Предотвратена преждевременна институционализация на максимален брой самотно живеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда;
- Увеличена степен на териториално обхващане на рисковите общности и индивиди чрез развитие на мобилни услуги за нуждаещи се хора и пръснати рискови групи от изолирани населени места от територията на община Силистра;
- Работещ Регионален Ресурсен център за деца със специални образователни потребности в област Силистра;
- Повишена информираност/чувствителност на обществеността в община Силистра към проблемите на децата и лицата, настанени в специализирани институции;

- Повишен капацитет за управление на социалните услуги на представители на администрацията, дирекции социално подпомагане и персонал на доставчиците на услуги;
- Инициирани и развити поне 2 смесени междусекторни услуги и/или мерки за социално включване на уязвими общности и рискови групи.
- Постигането на набелязаните дългосрочни и конкретни цели в рамките на следващите пет години ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизиранието на системата от социални услуги в община Силистра.

Ключовите качествени индикатори за успеха на осъществената интервенция по отношение на постигнатата промяна в ситуацията в община Силистра и ползите за рисковите групи в резултат от петте години изпълнение на Стратегията са:

- Разкрит 1 нов Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с увреждания.
- Разкриване на 1 Център за настаняване от семеен тип за стари хора;
- Продължаване дейността и запазване на капацитета на Кризисен център за жени и деца жертва на насилие и трафик;
- Продължаване дейността на Център за временно настаняване;
- Разкриване на Хоспис за лица в тежко здравословно състояние, нуждаещи се от палиативни грижи;
- Преструктуриране на Дом за възрастни с физически увреждания на територията на община Силистра;
- Увеличаване на капацитета и продължаване дейността на Дома за стари хора с отделение за лежачи;
- Увеличаване на капацитета и продължаване дейността на действащите два Центъра за социална рехабилитация и интеграция;
- Разкриване на ДЦВХУ;
- Закриване на ДЦСХ;
- Разкриване на Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда в гр. Силистра. Продължаване осигуряването на подкрепа в семейна среда на лица с увреждания и самотни стари хора чрез предоставянето на социалната услуга „Личен асистент“;
- Подобвени условия за самостоятелен живот в домашна среда на хората с увреждания и стари хора в риск, чрез предлагане на услугата Домашен социален патронаж. Продължаване дейността на Домашен социален патронаж;
- Продължаване дейността на 25 бр. Клубове на инвалида и пенсионера територията на община Силистра;
- Разкриване на един нов Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания и продължаване на дейността на действащия Център в гр. Силистра;
- Разкриване на един нов Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания и продължаване дейността на действащия Център в гр. Силистра;
- Трансформиране на ДЦДМУ в гр. Силистра;

- Разкриване на един нов Център за обществена подкрепа и продължаване дейността на действащия Център в гр. Силистра;
- Разкриване на един нов ЦСРИ за деца;
- Продължаване и разширяване дейността на социалната услуга „Приемна грижа“;
- Трансформиране и закриване на ДДЛРГ гр. Силистра;
- Трансформиране и закриване на ДМСГД- гр. Силистра

4. Интервенция – социални услуги и мерки

Планираната интервенция очертава общата картина на развитието на мрежа от социални услуги на общинско ниво за периода от 2016 до 2020 година. В плана се конкретизират приоритетите на общинско ниво, както и видовете услуги, които ще се развиват в община Силистра. Стратегията обхваща:

- Развитие и усъвършенстване на **съществуващите социални услуги** през следващите 5 години (2016 – 2020);
- Разкриване на **нови и иновативни социални услуги** за изведените приоритетни целеви групи, във връзка с изпълнението на Националната стратегия за дългосрочна грижа;
- Успоредно развитие на **политики и мерки за социално включване** в свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

4.1. Мерки и дейности по Направление 1: Възрастни и стари хора в риск

Обща цел на Направление 1: Подобряване качеството на живот на възрастните и стари хора в риск чрез създаване на условия за деинституционализация и социална интеграция

Приоритети в даденото направление:

1. Осигуряване на условия за осъществяване процеса на деинституционализация и социална интеграция на възрастните хора с увреждания.
2. Осигуряване на условия за осъществяване процеса на деинституционализация и социална интеграция на старите хора в риск.
3. Осигуряване на условия за достоен живот и социална интеграция на самотни лица, лица без доходи, с минимални такива и без подслон.
4. Осигуряване на условия за социална интеграция на жени, претърпели насилие и жертви на трафик чрез предоставяне на социални услуги.

Специфична цел 1. Създаване на нови социални услуги за дългосрочна грижа в общността и в домашна среда. Продължаване на дейността и разширяване обхвата на съществуващите социални услуги за възрастни хора с увреждания. Осигуряване на условия за осъществяване процеса на деинституционализация и социална интеграция.

Мярка 1.1. Реформиране на специализираните институции за възрастни хора с увреждания.

Дейност 1.1.1. Продължаване на дейността и реформиране на ДВФУ.

Мярка 1.2. Развитие на резидентните услуги за възрастни хора с увреждания.

Дейност 1.2.1. Продължаване дейността на ЦНСТ за възрастни хора с психични разстройства.

Дейност 1.2.3. Продължаване дейността на ЦНСТ за възрастни хора с умствена изостаналост с капацитет 15 места.

Дейност 1.2.4. Разкриване на ЦНСТ за възрастни хора с физически увреждания с капацитет 15 места.

Дейност 1.2.5. Разкриване на хоспис.

Мярка 1.3. Развитие на дневните услуги за възрастни хора с увреждания

Дейност 1.3.1. Продължаване дейността на Клубовете на инвалида и пенсионера.

Дейност 1.3.2. Разкриване на дневен център за възрастни хора с увреждания с капацитет 20 места.

Мярка 1.4. Развитие на почасовите услуги за възрастни хора с увреждания

Дейност 1.4.1. Увеличаване капацитета на ЦСРИ 1.

Дейност 1.4.2. Увеличаване капацитета на ЦСРИ 2 .

Мярка 1.5. Развитие на социалните услуги в домашна среда за възрастни хора с увреждания

Дейност 1.5.1. Продължаване дейността на социалната услуга Личен асистент.

Дейност 1.5.2. Разкриване на Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда.

Специфична цел 2. Създаване на нови социални услуги за стари хора в риск. Продължаване на дейността и разширяване обхвата на съществуващите социални услуги. Осигуряване на условия за осъществяване процеса на деинституционализация и социална интеграция.

Мярка 2.1. Реформиране на специализираните институции за стари хора.

Дейност 2.1.1. Увеличаване на капацитета на ДСХОЛ.

Мярка 2.2. Развитие на резидентните услуги за стари хора.

Дейност 2.2.1. Разкриване на ЦНСТ за стари хора с капацитет 15 места.

Мярка 2.3. Развитие на дневни услуги за стари хора.

Дейност 2.3.1. Закриване на Дневен център за стари хора.

Специфична цел 3. Създаване на нови социални услуги за дългосрочна грижа в общността и в домашна среда. Продължаване на дейността и разширяване обхвата на съществуващите социални услуги за самотни лица, лица без доходи, с минимални такива и без подслон.

Мярка 3.1. Предоставяне на социални услуги в общността за самотни лица, лица без доходи, с минимални такива и без подслон.

Дейност 3.1.1. Продължаване дейността на социалната услуга „Обществена трапезария”.

Мярка 3.2. Предоставяне на резидентни услуги за хора без подслон.

Дейност 3.2.1. Продължаване дейността на Център за временно настаняване.

Мярка 3.3. Предоставяне на социални услуги в домашна среда за самотноживеещи хора в риск.

Дейност 3.3.1. Продължаване дейността на Домашен социален патронаж.

Специфична цел 4. Създаване на нови социални услуги за дългосрочна грижа в общността и в домашна среда. Продължаване на дейността и разширяване обхвата на съществуващите социални услуги за жени, претърпели насилие и жертви на трафик.

Мярка 4.1. Предоставяне на социални услуги за жени, претърпели насилие и жертви на трафик.

Дейност 4.1.1. Продължаване дейността на Кризисен център.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

Таблица 1: Планирани социални услуги и мерки в община Силистра – Направление 1: Възрастни и стари хора в риск

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
Услуга - име, вид									
Направление 1: Възрастни и стари хора в риск									
1	Дом за възрастни хора с физически увреждания	Възрастни хора с увреждания	Всички области	130	130	100	Предоставяне на постоянна грижа – осигуряване на подслон, храна, отопление, рехабилитация – физическа, социална, психологическа, медицински, социални услуги, консултиране, денонощни здравни и санитарни грижи и др. С цел деинституционализация на потребителите се планира разкриване на алтернативни услуги и постепенно затваряне входа на институцията и реформирането ѝ.	с. Айдемир, община Силистра	Предоставя се на намаляване на капацитета /2020/
2	Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични разстройства	Лица с психични разстройства	Всички области	15	15	15	Предоставяне на индивидуализирани, според потребностите на потребителите социални и терапевтични услуги – социална, психологична и медицинска рехабилитация, функционална и занимателна атрюдотерапия, информиране, консултиране и обучение, задоволяване на базисни потребности, осигуряване на достъп до универсални услуги и др.	с. Айдемир, община Силистра	Предоставя се
3	Център за настаняване от	Лица с умствена изостаналост	Всички области	15	15	15	Предоставяне на индивидуализирана	с. Айдемир, община	Разкриване на нова услуга /2016 г./

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид								
	семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост						постоянна грижа задоволяване на основните жизнени потребности на потребителите, осигуряване на включване в обществения живот, психологическа подкрепа, придобиване на умения за самостоятелен живот, осмисляне на свободното време, достъп до здравеопазване, консултации, информация и др.	Силистра	
4	Център за настъпяване от семеен тип за възрастни хора с физически увреждания	Възрастни хора с увреждания	Всички области	0	0	15	Предоставяне на индивидуализирана постоянна грижа задоволяване на основните жизнени потребности на потребителите, осигуряване на включване в обществения живот, рехабилитация, осмисляне на свободното време, достъп до здравеопазване, консултации, информация и др.	с. Айдемир, община Силистра	Разкриване на нова услуга /2020 г./
5	Хоспис	Лица, нуждаещи се от палиативни грижи	Всички области	0	0	30	Осигуряване на здравно-социални палиативни грижи на лица в тежко здравословно състояние.	Община Силистра	Разкриване на нова услуга /2020 г./
6	Клубове на инвалида и пенсионера	Лица в риск от социална изолация	Община Силистра	1250	1250	1250	Предоставяне на комплексни социални услуги – консултации, информиране подкрепа за социално включване, организиране на свободното време и др.	Всички населени места в Община Силистра	Предоставя се
7	Дневен център за възрастни	Възрастни хора с увреждания	Община Силистра	0	0	20	Предоставяне на дневна грижа за осигуряване на	с. Айдемир, община	Разкриване на нова услуга /2020 г./

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид								
	хорас с увреждания						социално включване чрез задоволяване на ежедневните, здравните и образователни потребности, организация на свободното време, поддържане на лични и социални контакти, медицинска рехабилитация.	Силистра	
8	Център за социална рехабилитация и интеграция - 1	Лица с увреждания	Община Силистра	20	20	20	Предоставяне на комплексни социални услуги на лица с увреждания – консултиране, социална интеграция, рехабилитация, масаж, информирание и обучение, работа на терен и др.	гр. Силистра	Предоставя се на Увеличаване на капацитета с 5 места /2016/
9	Център за социална рехабилитация и интеграция - 2	Лица и деца с увреждания	Община Силистра	30	30	30	Предоставяне на комплексни социални услуги на лица и деца с увреждания – консултиране, социална интеграция, рехабилитация, масаж, информирание и обучение, работа на терен и др. Необходимо е увеличаване капацитета на услугата с цел обхващане на всички нуждаещи се лица и деца и предоставяне на мобилни услуги.	гр. Силистра	Предоставя се на Увеличаване на капацитета с 5 места /2016/
10	Личен асистент	Лица и деца с увреждания	Община Силистра	НП	НП	НП	Осигуряване на подкрепа на лица и деца с увреждания в домашна среда - помощ при къпане, обличане, чистене, готвене и други дейности, свързани с бита. След приключване на проектните дейности, услугата ще се надгради чрез	гр. Силистра	Предоставя се от ДСП

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид						изпълнение на нов проект по ОП РЧР.		
11	Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда	Лица и деца с увреждания	Община Силистра	90	90	НП	Осигуряване на подкрепа на лица и деца с увреждания в домашна среда от лични и социални асистенти - помощ при къпане, обличане, чистене, готвене и други дейности, свързани с бита, подкрепа на работното място, в университета, при реализирането на различни начинания, свързани със свободното време на човека с увреждане. Осигуряване на специализирана подкрепа като рехабилитация, психологична рехабилитация, задоволяване на образователните потребности и др.	гр. Силистра	Предоставя се Разкрит през 2016 г. по проект към ОП РЧР /краен срок – 31.12.2017 г./
12	Дом за стари хора с отделение за лежащи	Стари хора в риск	Всички области	201	201	201	Предоставяне на постоянна грижа, информиране, консултиране, рехабилитация, терапия, задоволяване на потребностите от битови условия, денонощни здравни и санитарни грижи, организиране и провеждане на трудотерапия, осигуряване на психологическа помощ и др. С цел деинституционализация на потребителите се планира разкриване на алтернативни	гр. Силистра	Предоставя се Увеличаване на капацитета с 6 места /2016 г./

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
							услуги и постепенно затваряне входа на институцията и реформирането ѝ.		
13	Център за настаняване от семеен тип за стари хора	Стари хора в риск	Всички области	0	0	15	Предоставяне на индивидуализирана постоянна грижа задоволяване на основните жизнени потребности на потребителите, осигуряване на включване в обществен живот, осмисляне на свободното време, достъп до здравеопазване, консултации, информация и др.	гр. Силистра	Разкриване на нова услуга /2020 г./
14	Дневен център за стари хора	Стари хора в риск	Община Силистра	15	0	0	Предоставяне на дневна грижа за осигуряване на социално включване чрез задоволяване на ежедневните, здравните и образователни потребности, организация на свободното време, поддържане на лични и социални контакти, осигуряване на достъп до универсални услуги и др.	гр. Силистра	Предоставя се Закриване /2017 г./
15	Обществена трапезария	Лица и семейства, получаващи социални помощи по чл. 9 от ППЗСП, с ниски доходи или без такива, самотни, скитащи и бездомни деца и лица	Община Силистра	150	150	150	Осигуряване на топъл обяд, информиране и консултиране за възможности за ползване на социални услуги. Предвид нарастване броя на нуждаещите се, се предвижда увеличаване капацитета на услугата.	гр. Силистра	Предоставя се
16	Център за временно настаняване	Лица без подслон	Област Силистра	10	10	10	Предоставяне на медицинско, социално и битово обслужване на бездомни	гр. Силистра	Предоставя се

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
							хора, временен подслон, благоприятна жизнена и социална среда, информиране, консултации, съдействие за достъп до здравеопазване, пазара на труда и универсални услуги.		
17	Домашен социален патронаж	Лица в риск	Община Силистра	280	280	280	Предоставяне на комплексни социални услуги – доставка на храна по домовете, почистване на жилищните помещения, здравни грижи, помощ в общуването и поддържането на социални контакти, информиране, консултации и др.	гр. Силистра	Предоставя се
18	Кризисен център	Жени и деца, претърпели насилие и/или жертви на трафик	Всички области	10	10	10	Осигуряване на защитена среда на деца и лица, пострадали от домашно насилие, трафик или друга форма на експлоатация като предоставя комплекс от услуги за справяне с възникналите кризисни ситуации и преодоляване на последиците от насилието, трафика или експлоатацията.	гр. Силистра	Предоставя се

4.2. Мерки и дейности по Направление 2: Деца и младежи в риск

Обща цел на Направление 1: Гарантиране на най-добрия интерес на децата и младежите в риск чрез създаване на условия за деинституционализация и социална интеграция.

Приоритети в даденото направление:

1. Осигуряване на условия за осъществяване на процеса на деинституционализация на децата и младежите в риск чрез:

- Извеждане на настанените в специализирани институции деца, лишени от родителска грижа и деца с увреждания.
- Осигуряване на подкрепа на кандидати и утвърдени приемни семейства и осиновители.
- Осигуряване на условия за превенция на изоставянето на деца в риск и настаняването им в специализирани институции,

2. Осигуряване на условия за социална интеграция на децата и младежите в риск чрез:

- Осигуряване на подкрепа на деца с поведенчески проблеми и противообществени прояви. Превенция на насилието и отпадане от училище;
- Подкрепа на деца, жертва на злоупотреба, насилие, трафик или всякакво друго нехуманно отношение;
- Реинтеграция и обучение за придобиване на умения за самостоятелен живот.

Специфична цел 1. Осигуряване на условия за осъществяване процеса на деинституционализация на децата и младежите в риск чрез реформиране/закриване на специализираните институции за деца, създаване на нови социални услуги в общността за деца в риск и продължаване дейността на съществуващите такива.

Мярка 1.1. Поетапно закриване/реформиране на специализираните институции за деца, лишени от родителска грижа, деца с увреждания

Дейност 1.1.1. Реформиране и закриване на ДДЛРГ „Димчо Дебелянов”.

Дейност 1.1.2. Реформиране и закриване на ДМСГД.

Мярка 1.2. Развитие на резидентните услуги за деца, лишени от родителска грижа и младежи в риск

Дейност 1.2.1. Продължаване дейността на ЦНСТ за деца и младежи без увреждания.

Дейност 1.2.2. Разкриване на ЦНСТ за деца и младежи без увреждания с капацитет 9 места.

Мярка 1.3. Развитие на резидентните услуги за деца и младежи с увреждания

Дейност 1.3.1. Продължаване дейността на ЦНСТ за деца и младежи с увреждания.

Дейност 1.3.2. Разкриване на ЦНСТ за деца с увреждания от 0 до 3 години с капацитет 8 места.

Мярка 1.4. Развитие на дневните услуги за деца с увреждания

Дейност 1.4.1. Трансформиране и увеличаване на капацитета на Дневен център за деца и младежи с увреждания.

Дейност 1.4.2. Разкриване на ДЦ за деца с увреждания от 0 до 3 години с капацитет 20 места.

Дейност 1.4.3. Разкриване на ЦОП с капацитет 50 места за подкрепа на деца и семейства в риск – кандидати и утвърдени приемни родители и осиновители; родители на деца с увреждания; дейности по превенция на изоставянето.

Мярка 1.5. Развитие на почасовите услуги за деца и младежи с увреждания

Дейност 1.5.1. Предоставяне на услуги за ранно детско развитие в община Силистра.

Дейност 1.5.3. Разкриване на ЦСРИ за деца от 0 до 3 години с капацитет 20 места в гр. Силистра.

Дейност 1.5.4. Разкриване на ЦОП в гр. Силистра с капацитет 50 места за подкрепа на деца и семейства в риск – кандидати и утвърдени приемни родители и осиновители; родители на деца с увреждания; дейности по превенция на изоставянето.

Дейност 1.5.5. Продължаване дейността на Ресурсен център за интегрирано обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности в гр. Силистра.

Мярка 1.6. Развитие на социалните услуги в домашна среда за деца и младежи в риск и подкрепа на родителите, полагащи грижи за деца и младежи с увреждания

Дейност 1.6.1. Продължаване и разширяване на дейността на социалната услуга Личен асистент.

Дейност 1.6.2. Продължаване дейността на социалната услуга Приемна грижа.

Дейност 1.6.3. Разкриване на Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда.

Мярка 1.7. Осигуряване на целева подкрепа на уязвими семейства

Дейност 1.7.1. Изграждане на социални жилища

Специфична цел 2. Осигуряване на условия за социална и образователна интеграция на децата и младежите в риск чрез реализиране на общински социални и образователни програми и мерки, създаване на нови социални услуги в общността и продължаване дейността на съществуващите такива.

Мярка 2.1. Осигуряване на подкрепа на деца с поведенчески проблеми и противообществени прояви. Превенция на насилието и отпадане от училище

Дейност 2.1.1. Продължаване дейността на ЦОП.

Дейност 2.1.2. Продължаване дейността на ПИЦ и Областен съвет по наркотични вещества.

Дейност 2.1.3. Продължаване дейността на МКБППМН.

Дейност 2.1.4. Провеждане на кампании в училищата за превенция на рисковото поведение сред учениците.

Дейност 2.1.5. Продължаване дейността на БЧК.

Дейност 2.1.6. Осъществяване на съвместни превантивни дейности на МКБППМН, ПИЦ, ЦОП и БЧК.

Дейност 2.1.7. Реализиране на Общинска програма за образователна и социална интеграция на децата и учениците в риск.

Дейност 2.1.8. Продължаване на дейността на сформираният мултидисциплинарен екип /Координационен механизъм/.

Мярка 2.2. Подкрепа на деца, жертва на злоупотреба, насилие, трафик или всякакво друго нехуманно отношение.

Дейност 2.2.1. Продължаване дейността на ЦОП.

Дейност 2.2.2. Продължаване дейността на КЦ.

Мярка 2.3. Реинтеграция, обучение за придобиване на умения за самостоятелен живот, подкрепа за социална адаптация и социална рехабилитация

Дейност 2.3.1. Увеличаване на капацитета и продължаване дейността на ЦСРИ 2.

Дейност 2.3.2. Продължаване дейността на ЦОП.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

Таблица 2: Планирани социални услуги и мерки в община Силистра – Направление 2: Деца и младежи в риск

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
Услуга - име, вид									
Направление 2: Деца и младежи в риск.									
1	Дом за деца лишени от родителска грижа	Деца, лишени от родителска грижа от 7 до 18/20 г.	Област Силистра	20	0	0	Предоставяне на 24-часова грижа. Осигуряване на възможност на всички деца за непрекъснато интелектуално, социално и личностно развитие, приобщаването им към обществения живот, чрез предоставяне на подслон и ежедневни грижи, оказване на психологическа подкрепа и медицинско обслужване, подготовка за водене на самостоятелен начин на живот след напускане на институцията, осигуряване на здравни и образователни услуги, осигуряване на информация и професионално ориентиране. В резултат на спиране входа на институцията и развиване на алтернативни социални услуги, същата ще бъде закрыта през 2016 г.	гр. Силистра	Предоставя се Закриване /2016 г./
2	Дом за медико-социални грижи за деца	Деца с увреждания от 0 до 3 г.	Всички области	50	0	0	Предоставяне на 24-часова грижа. Продължително медицинско наблюдение, диагностициране, лечение и рехабилитация; специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми; Училище за родители – социално-правно подпомагане на самотни бременни и самотни майки, майки с рискова бременност, родители на увредени деца, родители със социални или здравни проблеми.	гр. Силистра	Предоставя се Закриване /2016 г./

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид						В резултат на спиране входа на институцията и развиване на алтернативни социални услуги, същата ще бъде закрыта през 2016 г.		
3	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания	Деца и младежи без увреждания, лишени от родителска грижа	Всички области	8	8	8	Предоставяне на 24-часова грижа. Осигуряване на среда, близка до семейната, при която потребителите получават грижа и подкрепа за личностно развитие и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. На децата в Центъра е гарантиран достъп до специализирани здравни и социални услуги в общността и обучителни и образователни дейности, предоставя им се възможност да изразяват мнение и отношение по различни теми и въпроси, засягащи бита, живота, дейностите и взаимоотношенията в ЦНСТ.	гр. Силистра	Предоставя се
4	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания	Деца и младежи без увреждания, лишени от родителска грижа	Всички области	9	9	9	Предоставяне на 24-часова грижа. Осигуряване на среда, близка до семейната, при която потребителите получават грижа и подкрепа за личностно развитие и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. На децата в Центъра е гарантиран достъп до специализирани здравни и социални услуги в общността и обучителни и образователни дейности, предоставя им се възможност да изразяват мнение и отношение по различни теми и въпроси, засягащи бита, живота, дейностите и взаимоотношенията в ЦНСТ.	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./
5	Център за	Деца и младежи с	Всички области	14	14	14	Осигуряване на постоянна грижа в	гр. Силистра	Предоставя се

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид								
	настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания	увреждания, лишени от родителска грижа					среда, близка до семейната на всеки потребител в зависимост от потребностите му и съобразно неговото здравословно състояние.. Всеки потребител разполага с лично пространство и с пространство за общи дейности. Предоставяните услуги са: рехабилитация, терапия, ориентиране, информирание и обучение, групова работа и др.		
6	Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания	Деца с тежки увреждания от 0 до 3 г.	Община Силистра	8	8	8	Осигуряване на 24-часова грижа в среда, близка до семейната на деца с потребност от постоянни медицински грижи – с тежък функционален дефицит на орган и/или система в зависимост от потребностите им. Предвижда се услугата да бъде част от Комплекс за социални услуги, който да замести институционалната грижа след закриването на ДМСГД.	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./ /В резултат на реформиране на ДМСГД/
7	Дневен център за деца и младежи с увреждания	Деца и младежи с увреждания	Област Силистра	48	55	55	Предоставяне на дневна грижа. На потребителите е осигурен безплатен транспорт - извозване от дома на потребителя до Центъра и обратно, безплатна храна за децата до 18-годишна възраст, медицински грижи, корекционно-компенсаторна и възпитателна работа, логопедична терапия, арттерапия, музикотерапия, психологична помощ, кинезитерапия и др.	гр. Силистра	Предоставя се Трансформиране в Дневен център за деца и възрастни с увреждания и увеличаване на капацитета /2017 г./
8	Дневен център за деца с увреждания	Деца с тежки увреждания от 0 до 3 г.	Община Силистра	20	20	20	Предоставяне на дневна грижа, включваща храна, медицински грижи, корекционно-компенсаторна	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./ /В резултат на реформиране на

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
							и възпитателна работа, логопедична терапия, арттерапия, музикотерапия, психологична помощ, кинезитерапия, рехабилитация, дейности по ранно детско развитие и др. Предвижда се услугата да бъде част от Комплекс за социални услуги, който да замести институционалната грижа след закриването на ДМСГД.		ДМСГД/
9	Център за социална рехабилитация и интеграция - 3	Деца с тежки увреждания от 0 до 3 г.	Община Силистра	20	20	20	Предоставяне на комплекс от почасови социални услуги, свързани с извършване на разнообразни консултативни, терапевтични и рехабилитационни дейности на деца с тежки увреждания и семейства на деца с увреждания. Предвижда се услугата да бъде част от Комплекс за социални услуги, който да замести институционалната грижа след закриването на ДМСГД.	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./ /В резултат на реформиране на ДМСГД/
10	Център за обществена подкрепа	Кандидати и утвърдени ПС и осиновители, деца в неонатална възраст в риск от изоставяне	Област Силистра	50	50	50	Предоставя комплекс от социални услуги за деца и семейства в риск – превенция на изоставянето, бременни жени, родители/законни представители на деца в риск, за които ОЗД при ДСП преценява, че имат нужда от специфична подкрепа; кандидати или вече одобрени приемни семейства и осиновители. Предвижда се услугата да бъде част от Комплекс за социални услуги, който да замести институционалната грижа след	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./ /В резултат на реформиране на ДМСГД/

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

№	Община Силистра Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
							закриването на ДМСГД.		
11	Приемна грижа	Деца в риск	Всички области	25	25	40	Отглеждане и възпитание в семейна среда на деца, които са настанени в семейства на близки и роднини или в приемно семейство с цел превенция на институционализацията или изоставянето им. За задоволяване потребностите на оценените за приемна грижа деца е необходимо увеличаване капацитета на ПГ със 7 ПС.	гр. Силистра	Предоставя се Увеличаване капацитет
12	Център за обществена подкрепа	Деца и семейства в риск	Област Силистра	20	20	20	Предоставя комплекс от социални услуги за деца и семейства в риск – жертви на насилие, експлоатация или друг вид нехумно отношение; деца, за които съществува риск от нарушаване на тяхното психическо, физическо, нравствено, интелектуално и социално развитие; деца, необхванати от образователната система, в риск от отпадане или отпаднали от училище; деца или младежи в специализирани институции или от резидентен тип; повишаване на родителския капацитет, насърчаване на отговорно родителстване и др.	гр. Силистра	Предоставя се

Раздел В: План за действие

5. Управление и координация на изпълнението на стратегията

5.1. Структури за координация на областно и общинско ниво

Звеното за координация на областно ниво (координационен съвет или координационен екип) е главното действащо звено по оперативното изпълнение на дейностите в Стратегията. Областният оперативен екип (ООЕ), създаден със заповед на областния управител, който координира и управлява процеса на разработване на стратегиите, би могло да прерастне в Областен координационен екип/звено. Координационният екип е възможно да се учреди със заповед на областния управител като самостоятелно звено за координиране на дейностите по изпълнение на стратегията. В заповедта изрично се упоменава съставът на разширения и оперативния екип за координация и съответните задължения и организацията на работа. Участници в състава на Областния координационен екип са представители на Областна администрация, на РДСП, директорите на всички ДСП, представители на общините (общинските координатори, участвали в процеса на областно планиране или други, определени със заповед на Кмета), представители на държавните институции на областно ниво, участвали в процеса на разработване на стратегията, като РЦЗ, ДАЗД, РИО на МОН, РИОКОЗ, представители на НПО и др.). Съставът на съвета може да се разширява в зависимост от темите, които предстоят да бъдат обсъждани и тези представители да бъдат канени на определени заседания на съвета. С решение на Координационния екип могат да се създават работни групи при необходимост за изпълнение на конкретна задача – например, при актуализиране на стратегията и изготвяне на анализ на ситуацията, наложен от възникване на промени в реалните потребности на рисковите групи. Във връзка с различните етапи в процеса на координацията на изпълнението на стратегията, координационният екип може да организира и участва в срещи, свързани с изготвянето на различните доклади, да осигурява достъп до информация, събиране на данни, разпространение на резултати и др. Областните стратегии за развитие на социалните услуги се изпълняват на областно и общинско ниво с общите усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции и планираните дейности за развитие. Общините отговарят за цялостното изпълнение на стратегиите на собствената си територия и в тази връзка е необходимо всяка община да определи свой координатор, който от една страна пряко ще координира изпълнението на областната стратегия на ниво община, а от друга страна ще предоставя актуална информация за текущите дейности на кмета, на областна управа, общинския съвет и пред другите заинтересовани страни, също така той следва да бъде част от областния разширен екип по мониторинг и оценка. Общинските координатори по изпълнението на стратегията следва да бъдат определени със заповед на кмета. В заповедта се определят основните задължения на общинските координатори, свързани с координационните им ангажименти. Координаторът следва да е стратегически участник за изпълнението както на общинската, така и на областната стратегия. Под ръководството на общинския координатор по разработването на стратегията за социалните услуги и плана за нейното изпълнение работи териториалната работна група, която прераста в Координационен съвет за изпълнение на общинските стратегии за развитие на социалните услуги. Екипите на общинско ниво – териториалните работни групи, създадени със заповед на кмета на съответната община за разработването на общинските анализи на ситуацията и участващи в разработването на Областната стратегия, след приемането ѝ могат да се включват в

Координационния съвет за изпълнение, мониторинг и оценка на общинската стратегия за развитие на социалните услуги и техните планове за изпълнение. Има възможност към основния състав на Координационния съвет да се привлекат членовете на Обществения съвет за социално подпомагане и услуги. Общинската стратегия за развитие на социалните услуги на територията на община Силистра и годишните планове за действие се приемат от Общински съвет – Силистра. Организационната структура и правилата за работа на Координационния съвет се определят от кмета на община Силистра.

5.2. Система на мониторинг и оценка.

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Общинска стратегия за социалните услуги в община Силистра. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления, дългосрочните цели и оперативните задачи в хода на изпълнението.

Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

1. Да осигурява постоянен **поток от актуална информация** за развитието на социалната среда в община Силистра, чрез:
 - 1.2. Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията
 - 1.3. Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа
 - 1.4. Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси
2. Да обезпечи **текущия мониторинг** на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско ниво, чрез:
 - 2.1. Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности / услуги, анализ и сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие.
 - 2.2. Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати
 - 2.3. Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – община, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги
3. Да се изработят **комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие** от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща:
 - 3.1. Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
 - 3.2. Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;
 - 3.3. Ефективността на Стратегията – оценка на реалните ползи и ефекти за обхванатите потребители на услуги, както и на степента на обхващане на идентифицираните групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности в община Силистра. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта върху целевите рискови групи, като се оценяват ползите за потребителите - индивидуални и общи за рисковата група;

- 3.4. Въздействието на Общинската стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
- 3.5. Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.
4. Да гарантира **системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките** за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:
- 4.1. Предоставяне на конкретни препоръки, както за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления и цели, така и за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
- 4.2. Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
- 4.3. Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
- 4.4. Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Общинската стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общината и структурите, които изпълняват Стратегията. На първо място, такава действаща система за мониторинг и оценка е ясен индикатор за това, доколко са реални намеренията на заинтересованите страни да осъществят на практика декларираните цели и планирани дейности в тази Стратегия. Същевременно, препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка е задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Мониторингът и оценката **с участие** е основният подход, който ще се следва при изграждането на системата. Този подход изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

5.3. Основни партньори. Механизми на партньорството

Ефективното междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги в област Силистра, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси. Изграждането на механизми на партньорство ще е приоритетно в изпълнението на Общинската стратегия 2016-2020 г. За да се стимулира междуобщинското партньорство в социалните услуги е необходимо да се утвърдят най-общо механизмите на партньорство. Предвижда се в процеса на изпълнение на Стратегията да бъдат прилагани разнообразни инструменти за сътрудничество с участието на всички партньори: Организиране и провеждане на обществени форуми – с периодично действие и вземане на консенсус и конференции с консенсус; Установяване на сътрудничества и партньорства между общините в областта, чрез провеждане на ежегодни тематични срещи за споделяне на

опит, обменни посещения между съседни общини за обмен на информация за групи в риск, обсъждане и планиране на съвместни дейности и проекти за подкрепа на целевите групи.

Ролите и задачите на общините, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

Областен управител и Областен съвет за развитие

Планирането на общи мерки на областно ниво и на съвместни дейности в няколко общини, прави фигурата на областния управител ключова за осигуряване на съответствие между националните и местните интереси и за координацията между специализираните териториални звена на централното държавно управление по отношение прилагането на секторните политики. При управление на регионалното развитие, областният управител има ясно определени отговорности и правомощия, които упражнява еднолично, чрез областната администрация или като председател на Областния съвет за развитие. Областният управител разполага със значителна оперативна самостоятелност и многопластови функции и се явява ключова координираща фигура между управленските нива (държавно – местно; централно – териториално), от една страна, и от друга – между секторните звена на централната изпълнителна власт.

Съгласно определените функции в рамковата нормативна уредба, **областният управител** има следната роля и отговорности в изпълнението на настоящата Стратегия:

- Подпомага разработването на Общинския план за развитие на социалните услуги;
- Подпомага РДСП и Кмета на общината в изготвянето на годишен план за изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.
- Координира подготовката на проектни предложения за финансиране в съответствие с Общинската стратегия за развитие на социалните услуги;
- Съвместно с РДСП Силистра подпомага развитието на услуги в общността на междуобщинско и областно ниво, насочени към подкрепа за интегритета на семейства и общности и предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи; съдейства на общината за развитие на политики и услуги, насочени към намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции;
- Създава необходимите условия, координира, контролира и сътрудничи с всички заинтересовани страни, за да се повиши ефикасността на услугите и да се осигурят равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Областният съвет за развитие на област Силистра е колективен междуведомствен орган, председателстван от областния управител, който също носи определени отговорности за развитието на социалните и междусекторните услуги:

- Прави предложения за сключване на споразумения за сътрудничество между съседни общини за осъществяване на съвместни дейности в изпълнение на дейностите, заложи в стратегията;
- Отговаря за развитието на социалните и междусекторните услуги; оценява инициативите на общините и на юридически лица с нестопанска цел, свързани със стратегията;
- Оценява инициативите на общините и на юридически лица с нестопанска цел, свързани със стратегията;

- Обсъжда и предлага инициативи и схеми за ресурсно осигуряване при изпълнението на Стратегията, включително за финансиране на общински проекти;

Общинска администрация

Общинската администрация отговаря за цялостното изпълнение на общинската Стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. Общините разработват, приемат и осъществяват годишни планове за действие. Нормативно е установено, че местното самоуправление се осъществява от Общинския съвет, а местната изпълнителна дейност - от кмета и общинската администрация. Така или иначе, в своята съвкупност те заедно осъществяват местната власт.

Местните власти разработват и изпълняват **интегрирани политики за развитие** на хората в риск на тяхната територия като комбинират ресурсите и координират дейностите в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водени от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общините са доставчик на социални услуги. Общините развиват интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора. Общините осъществяват годишен мониторинг и оценка на изпълнението на социалните услуги и оценка на нуждите на групите в риск.

Роля и отговорности на **Общинския съвет**:

- Обсъжда и приема Общинска стратегия за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на Кмета на общината;
- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на Кмета на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Общинската стратегия.
- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или от общинските съветници.

Ролята на кмета на общината е ключова за цялостното изпълнение на Общинската стратегия за социалните услуги на. Кметът на общината:

- организира изработването на общинските програми и планове за развитие на социални услуги на територията на общината и на програмата за реализацията му и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане и услуги ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- организира разработването на общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги;

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

- след съгласуване с Обществения съвет представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от Общинския съвет;
- участва в осъществяването на годишен мониторинг и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на социалните услуги като част от Общинската и Областната стратегия;
- търси възможности за финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в съответния общински компонент на областната стратегия.

Общественият съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към Общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- обсъждане на областната стратегия и включения в нея общински компонент,
- осъществяване на обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности на територията на общината.

Местните власти носят конкретни отговорности също за иницирирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване. В този контекст, общините поемат и основната отговорност за изпълнението на мерки за социално включване, предвидени в Стратегията, например:

- Координират и иницирират развитието на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, повишаване на качеството на образование и превенция на рисково поведение на деца съвместно с училищата и центровете за обществена подкрепа;
- Отговарят и осигуряват условия за обхващане на всички деца на територията на общините в подготвителни групи и класове, гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка в общинските училища;
- Координират и иницирират развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи, както и за наваксване на образователни пропуски;
- Развиват смесени социално образователни услуги в Центровете за обществена подкрепа за превенция на отпадането и задържане на децата в училище;
- Развиват интегрирана политика за подкрепа на хората в пенсионна възраст чрез комбиниране на ресурсите на Домашен социален патронаж, националните и оперативните програми за предоставяне на грижи в домашна среда и за осигуряване на заетост (НПСПОЗ), клубовете на пенсионера и читалища. Разширяват функциите на патронажа и развиват мобилни екипи за предоставяне на домашни грижи;
- Осигуряват условия за посещаване в масови детски градини и училища на деца с увреждания, включително с осигуряване на транспорт и на достъпна среда.

РДСП и ДСП

Регионалните дирекции за социално подпомагане като териториални поделения на АСП в областните административни центрове провеждат държавната социална политика на ниво област, а Дирекциите "Социално подпомагане" на територията на всяка община по отношение на закрила на детето; рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания и проучване на потребностите на населението в областта и в общините от социални помощи и социални услуги.

Ролята на РДСП – Силистра в изпълнението на Общинската стратегия включва:

- Изготвя съвместно с общините годишен план за изпълнение на Областната стратегия за развитие на социални услуги;
- Изготвя становища и прави предложения до АСП за откриване и закриване на социални услуги, в съответствие с планираните дейности в Стратегията;
- Събира и актуализира база данни с резултатите от предоставяните социални услуги и следи за изпълнението на индикаторите за оценка на стратегията;
- Сътрудничи с общинската администрация и с неправителствени организации при осъществяването на планираните дейности в стратегията;
- Осигурява методическа подкрепа на персонала на социалните услуги, планира програми за професионално развитие и квалификация и системен контрол върху предоставянето на социалните услуги, планирани в Стратегията;
- РДСП отговаря за подготовката на планове за закриване/трансформиране на специализираните институции и тяхното изпълнение; РДСП носи отговорност за реформирането и реструктурирането на специализираните институции;

Роля и отговорности на Дирекция социално подпомагане:

ДСП – Силистра носи отговорност и изпълняват конкретни задачи при реализирането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги:

- Правят предложения до РДСП - Силистра за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в Стратегията;
- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Събират и актуализират данни на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- Съвместно ЦОП и ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в специализирани институции и семейството им; провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисково поведение.

Предвид основните си функции, РДСП и ДСП имат отношение към всички заложи цели в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги и това са задачи свързани с:

- идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете;
- насочване на семействата на деца с увреждания към подходящи социални услуги за получаване на гъвкава грижа;

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

- насочване на семействата, в които има деца с увреждания за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането;
- работа по изграждане на връзка между децата, настанени в специализирани институции и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда;
- планиране (съвместно с Дирекция Бюро по труда) мерки за професионално ориентиране и трудова интеграция на младежи, предстоящи да напуснат специализирани институции;
- консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги;
- подпомагат изграждането на алтернативни социални услуги;
- подпомагат общините при идентифициране на групите в риск.

Дирекция Бюро по труда

Дирекция Бюро по труда в участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (лица с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, със специално внимание към безработните от обособените ромски общности) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в специализирани институции, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на **ДБТ** по изпълнението на Стратегията включва:

- Участие в разработването на местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от специализирани институции;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Съвместни дейности с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Силистра.

Държавна агенция за закрила на детето

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги като част от Областната стратегия е важен инструмент в реализацията на националните приоритети за закрила на детето и за социално включване на семейства и общности в риск. В този контекст Държавната агенция за закрила на детето оказва съществена подкрепа на заинтересованите страни в реализацията на заложените приоритети и цели на стратегията. По-конкретно ролята на ДАЗД включва:

- Отговаря и за реформирането на специализираните институции за деца;

- Оказва методическа помощ на областна управа, местни власти и общинска администрация, юридически и физически лица, осъществяващи дейности по закрила на детето и на други държавни органи за реализиране и оценка на техните дейности при осъществяване на планираните социални услуги в областната стратегия за децата;
- Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца;
- Контролира стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

РИО - Силистра

Регионалният инспекторат по образованието - Силистра отговаря съвместно с РДСП за координирането и изпълнение на дейностите от Стратегията, свързани с образованието, като осигуряване на достъп до качествено образование на деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици, интегриране в системата на образование на децата с увреждания, отглеждани в семействата и от СИ, и контролира дейностите, свързани с насочване на деца със специални образователни потребности, осигуряване на учители за ресурсно подпомагане на децата с увреждания и пр. Важна роля в реализацията на мерките в сферата на образованието, заложи в Стратегията, изпълнява и **Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПНОВДУСОП** за област Силистра.

Конкретните отговорности и роля на **РИО - Силистра** са:

- Носи отговорност за интегриране в системата на образование на децата с увреждания отглеждани в семействата;
- Съдейства на училищата за насочване на нередовно посещаващи училище ученици и деца с рисково поведение към отделите за закрила на детето и ЦОП;
- Осигурява методическо ръководство и насърчава училищата за развитие на дейности съвместно с ЦОП и НПО за повишаване на мотивацията на учениците за задържане в училище и за запълване на свободното им време според индивидуалните им интереси; програми и проекти за превенция на рисковото поведение на деца; за реинтеграция в системата на образование на отпаднали деца, за задържането им в училище чрез участие в извънкласни дейности според индивидуалните им интереси и за наваксване на образователни пропуски;
- Осигурява контрол върху обхващането на всички деца на територията на област Силистра в предучилищна подготовка и възпитание; върху редовното посещение на ученици в училище и записването на ученици в учебни заведения на територията на общината, в която живеят семействата им;
- Съдейства за извеждането на деца от помощни училища в масови училища и за осигуряването на условия съвместно с училищата за наваксване на образователните пропуски и интегрирането им с връстниците им (оценка на образователното ниво и на нуждите, изготвяне на индивидуална програма за обучение, осигуряване на допълнителни часове за компенсиране на разлики в нивото, участие в дейности за запълване на свободното време и социализация).

РИО - Силистра активно си взаимодейства с местната власт, институциите от други сектори (като системата на здравеопазването, социалните услуги и заетостта) и гражданските организации при прилагането на Областната и Общинска стратегии за развитие на социалните услуги. РИО оказва съдействие на НПО при изпълнението на проекти за подобряване на образователното ниво на ромската общност. Съвместно с РДСП, ДБТ и

директори на училища планира програми за вечерно и професионално обучение за младежи и възрастни с основно и по-ниско образование.

Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПНОВДУСОП е извънучилищно педагогическо учреждение със следните задачи:

- осъществява дейности по провеждане на държавната политика за интегрирано и включващо образование и изпълнява консултативни, образователно-възпитателни, рехабилитационни и координиращи функции;
- координира и осигурява условия (съвместно с общообразователните училища) за интегрираното обучение на деца със СОП, чрез изработване на индивидуални образователни програми, осигуряване на ресурсни учители и други специалисти.

Регионална здравна инспекция

Държавната здравна политика на територията на област Силистра се осъществява и организира от Регионалната здравна инспекция (РЗИ) и Регионален съвет по здравеопазване. Тяхната роля е свързана с:

- Координацията и изпълнението на хоризонтални здравни мерки, за осигуряване на достъп до качествена здравна грижа за цялото население, включително за хората в риск;
- Създаване на база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на клиенти в риск;
- Взаимодействие с местната власт и с други институции за методическо ръководство, инициране и реализация на смесени медико-социални услуги, предвидени в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

Конкретните им отговорности са насочени към: здравна профилактика на майчинството/бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравно-социални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в домовете за деца и хора с увреждания и стари хора.

Неправителствени организации

Важна роля в изпълнението на стратегията имат НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в община Силистра. С активното участие на НПО в процеса ще се подобри развитието на съществуващите услуги чрез застъпничество, обучение, партниране в управление на услуги. Съществуващите местни НПО имат съществен принос при изпълнението на разработената Стратегия за социални услуги. Тяхната роля се заключава в:

- Съвместно с общината, ДСП и граждани разработват интегрирани политики и мерки за социално включване, в съответствие с мерките в Стратегията;
- Участват във формулирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общините и/или водещи организации за проектите;
- Предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общината и областта за хора в риск;

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

- Подпомагат училищата, ЦОП и СИ при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисково поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията, в изготвянето на годишен план за действие и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението ѝ като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

5.4. Основни етапи в изпълнението на стратегията

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в община Силистра обхваща петгодишен период (2016 – 2020 г.), в който се обособяват следните етапи за изпълнение на Стратегията:

Подготвителен етап – 2016 г.

Подготовката за стартиране на Стратегията в началото на 2016 г. обхваща няколко основни компонента, чрез които се поставя основата за успешното изпълнение на същинските дейности и постигането на целите, резултатите и цялостния ефект от общинската стратегия.

- 1) Формиране на структури, организационна рамка;
- 2) Обособяване на Звено за мониторинг и оценка към областна администрация Силистра с участието на РДСП;
- 3) Изграждане на Координационен съвет за изпълнение, мониторинг и оценка на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2016-2020;
- 4) Изготвяне и приемане на Общински стратегии – планове за социалните услуги на основата на Областната стратегия;
- 5) Адаптиране на общинските планове за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Областната стратегия;
- 6) Оперативно планиране, създаване на процедури и комуникационни канали за обмен на информация;
- 7) Утвърждаване ефективно взаимодействие между партньорите, механизми на сътрудничество между заинтересованите страни, мрежи за изпълнение на Стратегията.

Изпълнение - 2016 - 2020г.

- 1) Ежегодно отчитане и приемане на годишните планове за действие по изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2016-2020;
- 2) Актуализиране при необходимост на годишните планове за действие по изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2016-2020;
- 3) **Оценка - 2020 г.** - Финална оценка на въздействието от Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2016-2020;

Необходимо е при планиране на етапите на изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Силистра 2016-2020 г. да се има предвид, че предстои приемане на Закон за социални услуги и Правилник за прилагането му, което ще е предпоставка за актуализиране на вече приетата Стратегия.

6. Ресурси

6.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

6.1.1. Човешки ресурси за предоставяне на социални услуги

Сравнителна таблица за броя на персонала при стартирането (2016 г.)
и в края на периода на стратегията (2020 г.)

Вид на услугата	2016 година		2020 година /План/	
	Общ капацитет на услугата	Зает персонал	Планиран капацитет	Необходим персонал
Услуги в общността				
Център за социална рехабилитация и интеграция 1	15	4	20	6
Център за социална рехабилитация и интеграция 2	25	5	30	9
Личен асистент	НП	НП	НП	НП
Приемна грижа	24	24	40	30
Обществена трапезария - гр. Силистра	150	0	150	0
Дневен център за възрастни хора с увреждания	0	0	20	8
Дневен център за стари хора	15	1,5	0	0
Домашен социален патронаж	280	26	280	28
Клубове на инвалида и пенсионера – община Силистра	1250	12,5	1250	12,5
Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда	90	32	НП	НП
Дневен център за деца и младежи с увреждания	48	20,5	55	22
Център за обществена подкрепа - гр. Силистра	20	4,5	20	4,5
Дневен център за деца с увреждания от 0 до 3 гр. Силистра	0	0	20	8
Център за обществена подкрепа - гр. Силистра	0	0	50	10
Център за социална рехабилитация и интеграция	0	0	20	6
общо	1917	130	1950	142,5
Специализирани институции				
Дом за възрастни хора с физически увреждания	130	67,5	100	52
Дом за стари хора	195	76	201	88

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2016-2020)

Дом за деца, лишени от родителска грижа	20	10	0	0
Дом за медико-социални грижи за деца	50	38	0	0
общо	395	191,5	300	140
Други резидентни услуги				
ЦНСТ за лица с психични разстройства	15	13	15	14
ЦНСТ за хора с умствена изостаналост	15	13	15	14
Център за временно настаняване	10	2	10	2
ЦНСТ за възрастни хора с физически увреждания	0	0	15	14
ЦНСТ за стари хора	0	0	15	12
Хоспис	0	0	30	27
ЦНСТ за деца/младежи без увреждания	8	6	8	7
ЦНСТ за деца/младежи с увреждания	14	13	14	13
ЦНСТ за деца/младежи без увреждания	0	0	8	7
ЦНСТ за деца с тежки увреждания	0	0	8	8
Кризисен център	10	6	10	6
общо	72	53	148	124
Други общински услуги и социални дейности				
Социални жилища – гр. Силистра	0	НП	20	НП
Превантивно информационен център – гр. Силистра	НП	5	НП	5
МКБПМН – гр. Силистра	НП	1	НП	1
ОССПУ – гр. Силистра	НП	НП	НП	НП
общо	0	6	20	6
ОБЩО – ЗА ВСИЧКИ УСЛУГИ	2384	380,5	2418	412,5

6.1.2. Изграждане на административен и организационен капацитет за управление на услугите

За изграждане на административен и организационен капацитет за управление на услугите е необходимо непрекъснато да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение чрез:

1. Изграждане на капацитет за управление на социалните услуги

1.1. Обучения и консултиране на общините за изграждане на умения за ефективно организиране и управление на социални услуги в следните направления:

- Инициране на интервенции/планиране на разкриването на нови услуги;
- Умения за администриране на социални услуги;
- Умения и нагласи за представяне управлението на социални услуги на външни доставчици.

1.2. Обучения за развитие на капацитета на ДСП и отделите по места:

- Повишаване на ефективността при предоставянето на методическа подкрепа във връзка с планирането, организирането и управлението на социалните услуги на територията на общините.
- Обучения за повишаване на уменията на експертите от ДСП за методическа подкрепа на доставчиците на социалните услуги;
- Повишаване на компетентността на специалистите в отделите към ДСП във връзка с прилагането на нормативната уредба и добрите практики за организиране и управление на социални услуги;

1.3. Осъществяване на поредица от базисни и надграждащи обучителни модули за ръководните екипи на социалните услуги с цел развитие на административния и управленски капацитет, допълнителна квалификация/опит и подобряване на вътрешния мениджмънт на социалните услуги в област Силистра по отношение на:

- Анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал, дизайн/развитие на длъжностните и функционалните характеристики на персонала;
- Подбор и освобождаване на персонал, ориентиране към обучение;
- Ефективно планиране на работните задачи и дейностите по предоставяне на услугите, съобразно потребностите от развитие на предлаганите социални услуги;
- Въвеждане на иновативни практики за ефективна оценка на положения труд, съобразени със спецификата на различните дейности по предоставяне на социалните услуги и обвързване на възнагражденията на служителите с реалната работа по случаи за удовлетворяване на потребностите на клиентите;
- Добро управление и задържане на специалисти и на помощния персонал и осигуряване на тяхното непрекъснато развитие;
- Стимулиране на работата в екип и работата в разширени/мултидисциплинарни екипи.
- Осигуряване и ефективното управление на финансовите средства и ресурсите.
- Развитие и насърчаване на доброволчески практики.
- Изграждане на системи на супервизия на персонала на социалните услуги чрез обучения за провеждане на супервизия, изработване и разпространение на обучителни материали – наръчници и програми и осигуряване на възможности за участие в работни срещи, конференции, обучителни пътувания/стажантски програми и др. тип дейности, осигуряващи обмен на опит и професионално развитие на управленския екип на доставчиците

1.4. Осигуряване на подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти чрез:

- Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики на персонала в съществуващите социални услуги.
- Организиране и провеждане на специализирани обучения и курсове за квалификация и преквалификация за персонала в съществуващите социални услуги.
- Обогаляване на знанията и опита им за ефективна работа по случай.
- Оценка на нуждите от обучение – екипна и индивидуална за персонала на социалните услуги, които подлежат на трансформиране /закриване. Препоръките от оценката са съобразени и с нуждите от персонал в новите планирани/разкривани социални услуги в съответната община.
- Осигуряване на супервизии на персонала.

2. Адекватно ресурсно обезпечаване на развитието на отделите, ангажирани с администрирането и управлението и развитието на социалните услуги на територията на всяка от общините от област Силистра.

2.1. Осигуряване на адекватен брой служители в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на всяка община.

2.2. Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите в отделите, ангажирани с управлението на социалните услуги.

3. Изграждане на умения на общинско и областно ниво за усвояване на структурни фондове.

3.1. Обучения и информационни срещи за запознаване, разбиране и ефективно използване на възможностите на възможностите за национално финансиране и Структурните фондове на ЕС.

3.2. Осигуряване на поредица от базисни и надграждащи обучения за придобиване и надграждане на уменията за разработване и подготовка на проектни предложения.

3.3. Развитие на компетенциите за управление на проекти.

4. Изграждане на умения в отделите на общините за извършване на системен контрол, мониторинг и оценка на качеството на предоставяните социални услуги.

4.1. Осигуряване на обучения за усвояване на познания и умения за:

- извършване за мониторинг и оценка;
- умения за планиране, изпълнение и координиране на дейности по мониторинг и оценка;
- формулиране на индикатори;
- систематизиране и анализ на данни по определени индикатори.

4.2. Въвеждане на ефективни системи на контрол и оценка на качеството на социалните услуги на общинско ниво.

6.2. Финансови и материални ресурси

6.2.1. Източници на финансиране

Значителна част от социалните услуги, предоставяни в специализираните институции и услугите в общността се финансират от държавния бюджет по силата на сега действащото законодателство, чрез определените единни разходни стандарти за издръжка.

В зависимост от финансовите възможности на общините неголям процент от общинските бюджети се използват за финансиране на социални услуги – местни дейности. От местни приходи се предвиждат и средства за съфинансиране на проекти по национални, европейски и други програми в социалния сектор.

По различни оперативни програми се дава възможност на общините да кандидатстват с проекти за предоставяне на социални услуги, като след приключване на проектните дейности тези услуги могат да станат държавни дейности.

Голяма част от социалните услуги има възможност да бъдат предоставяни чрез възлагане на външни доставчици по силата на сключен договор с местните власти, като такива доставчици могат да бъдат както фирми, така и нестопански организации.

Основни източници за финансиране на социалните услуги са:

- **държавния бюджет** – за делегираните от държавата дейности;
- **общинския бюджет** – за местни дейности, за съфинансиране на социални проекти, за капиталови разходи и инвестиции;
- **външни източници** – средства от национални, европейски и други фондове и организации, работещи в областта на социалните услуги.

6.2.2. Други необходими ресурси

Важен фактор за развитието на социалните услуги е кадровата осигуреност на действащите и заложените за разкриване нови дейности. Общините трябва да предвидят средства за преквалификация на работещите и придобиване на подходяща квалификация за тези, които се предвижда да постъпят в сектора на работа през следващия период. Наред с това подходяща квалификация и преквалификация трябва да придобият и общинските служители, които са отговорни за социалните дейности. Във връзка с това е подходящо да се формират партньорства с обучаващи организации и институции за организиране на обучителни курсове, финансирани по оперативните програми (ОП Развитие на човешките ресурси и ОП Административен капацитет), като всяко обучение трябва да се организира така, че да предхожда стартирането на новоразкривана услуга.

С оглед на териториалното разполагане на социалните услуги, общините е необходимо да съставят и поддържат списък/регистър на възможните обекти (сгради, помещения, терени и пр.), които могат да се използват за изграждане на материална база за социални услуги. Възможните обекти трябва да са съобразени с визията за развитие на социалните услуги, заложена в Стратегията, като се елиминира всякакво маргинализиране на общностите.

Към средствата, които непосредствено се предвиждат за развитие на социалните услуги, трябва да се добавят и тези, които в значителна степен подобряват социалния статус на нуждаещите се. Те се отнасят към други бюджетни функции, но могат да доведат до отпадане на някои потребности от социални услуги. Става дума за изграждане на социални жилища, за подобряване на транспортните връзки между общинските центрове и селищата от общината, като се стимулира развитието на частната инициатива, социални помощи, програми за временна заетост и др.

Наред с това общините имат подходящи възможности за развитие на различни клонове на икономиката в своя район, като се имат предвид някои от мерките по ОП „Развитие на селските райони”, ОП “Регионално развитие”, други национални и оперативни програми и програмите за трансгранично сътрудничество.

Към настоящия момент община Силистра не разполага с подходящи сгради, общинска собственост, за разкриване на социални услуги.

7. Комуникационна програма

Важно условие за ефективното реализиране на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Силистра е политиката за предоставянето на информация до заинтересованите страни и обществеността. Обществеността трябва да получи пълна и обективна информация за всяка стъпка при реализиране на дейностите в стратегията, за да постигнем разбиране на новите политики и мерки и подкрепа на социалната промяна. Комуникационната програма спомага за популяризиране на дългосрочните и краткосрочни цели и задачи на стратегията.

7.1. Цели, задачи и методи

Комуникационната програма се основава на следните основни принципи:

- *Целенасоченост* - ясно дефинирани цел и аудитория на всяко комуникационно послание, свързано с Общинската стратегия за развитие на социални услуги и нейните бенефициенти;
- *Прозрачност* – информиране на обществеността за изпълнението на дейностите по Общинската Стратегия за развитие на социалните услуги;

- *Своевременност* – адекватно реагиране на промените в обществената среда, свързани с изпълнението на общинската стратегия за развитие на социалните услуги.
- *Координация* с други стратегии, програми, планове за развитие, изпълнявани от държавната и местната власт;
- *Многообразие и ефикасност на използваните комуникационни канали и комуникационни средства* – идентифициране на най-надеждните и обществено значими средства и канали за комуникация, служещи за връзка със заинтересованите страни от изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социални услуги;
- *Позитивност на комуникационните послания* – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социални услуги.
- *Качество на информационните ресурси* – изчерпателност, задълбоченост и аналитичност на комуникационните послания, свързани със Стратегията и нейните бенефициенти.
- *Широко междуинституционално и междусекторно партньорство*, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен.
- *Достъпност на информацията* – достигане на комуникиращата информация до най-голям брой заинтересовани лица

Основните целеви групи са:

- Органи и институции на държавната и местната власт
- Изпълнителни агенции
- Териториални структури на държавните органи и институции
- Неправителствени организации
- Доставчици на социални услуги
- Приоритетни целеви групи на общинската стратегия за социални услуги
- Потребители на социални услуги
- Медии
- Широката общественост

При изпълнението на стратегията ще се търси съгласуване и взаимодействие с всички заинтересовани страни, участвали в разработването на стратегията и за нейното изпълнение. Комуникационната програма ще подкрепя инициативи на гражданското общество, местни НПО, насочени към групи, които трудно могат да бъдат достигнати чрез средствата за масово осведомяване.

Механизмите и подходите, които ще се прилагат при изпълнението на комуникационната програма включват:

- Създаване на устойчива информационна среда чрез ефективно използване на различни начини и форми за комуникиране и промотиране на Общинската стратегия за развитие на социални услуги: пропаганда, PR, лобизъм, социологически инструментариуми.
- Установяване на приемливи норми и параметри на взаимоотношения между участниците в комуникационния процес – всички заинтересовани страни от изпълнението на стратегията;
- Оптимален избор на агенти на влияние, които ще бъдат включени като медиатори в комуникационния процес и ще работят в партньорство с медиите.
- Изграждане на адекватна и възпроизвеждаща се информационна среда чрез:
 - Подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
 - Търсене на отзвук и обратна връзка от комуникиращата информация;
 - Предвиждане на възможности за коригиращи действия;

- Прецизен избор на отделните информационни фрагменти и разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.

Основни комуникационни техники. Комуникационната програма се основава върху няколко основни форми: директна комуникация, комуникация чрез масовите медии, комуникация чрез Интернет и разпространение на информационни материали и работа с партньори.

Директна комуникация цели да предостави възможност на заинтересованите страни и на широката общественост да споделят своите мнения, гледни точки и предложения в рамките на дискусии, кръгли маси и дебати.

Комуникация чрез масовите медии. Важно е редовното и системно предоставяне на информацията относно изпълнението на Общинската стратегия за социалните услуги чрез:

- пресконференции, брифинги и съобщения за медиите;
- неформални работни срещи на водещи редактори с работната група, разработваща и координираща изпълнението на стратегията.

Комуникация чрез Интернет и информационни материали. Поддържане и актуализиране на информацията за Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в уеб сайтовете на партньорите и на заинтересованите страни. Разработване и публикуване на тематични информационни материали съобразени с визията, целите и приоритетите на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

Целта на комуникационната програма е да популяризира сред широката общественост и заинтересованите страни ползите, положителните ефекти и резултатите от изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социални услуги (2016 – 2020) и да постигне присъединяване на публиката, както и осъзнато или несъзнателно убеждаване в значимостта на документа.

Специфични цели

- Да се привлече общественото внимание и да се повиши чувствителността на обществото към хората от различните уязвими групи, към техните потребности и възможности за решаване на проблемите им, както и към въпросите, свързани с толерантността, социалната интеграция, равни права и др.

Мерки:

- Информирание на местната общност и всички заинтересовани страни за Общинската Стратегия за развитие на социалните услуги на територията на община Силистра;
- Популяризиране на настоящите, подлежащите на реформиране и планираните нови социални услуги в резултат от проучените реални потребности на рисковите групи на територията на общината;
- Популяризиране на органите и институциите на местно и национално ниво, които са ангажирани с планирането, предоставянето и финансирането на социални услуги на територията на община Силистра;

7.2. Оперативно изпълнение на комуникационната програма

За постигането на целите и реализацията на дейностите в настоящата комуникационната програма е необходимо оперативното ѝ изпълнение да се възложи на професионалист за връзки с обществеността, който да е пряко ангажиран с наблюдението и отразяването на информационните потоци, свързани с изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в общината.

Тази функция ще бъде изпълнявана от експерт за връзки с обществеността в общинска администрация в сътрудничество с Координационния съвет.

За тази цел служителят за връзки с обществеността към общинска администрация е необходимо да участва както в организирани обучения за експертите, отговарящи пряко за имплементирането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, така и на редовните заседания на тези органи.

Дейностите, необходими за постигане на целите и реализиране на мерките са:

- Системно и периодично подаване на достатъчна информация в общественото пространство и прецизен избор на отделните информационни фрагменти, разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.
- Търсене на обратна връзка от комуникаращата информация и предвиждане на възможности за коригиращи действия.
- Редовно организиране на брифинги, пресконференции, публикации в медиите за запознаване на заинтересованите страни и широката общественост с текущите дейности от Стратегията.
- Публикации на информационни материали и разпространението им в уеб-пространството за текущите дейности от Стратегията.
- Организиране на семинари и дискуссионни форуми с участието на представители на заинтересовани страни.
- ПР кампании по приоритетите на общинската стратегия.
- Публикуване на общинската стратегия.

Раздел Г: Приложения

8. Оценка на потребностите от социални услуги

8.1. Приложение 1: Планирани социални услуги и мерки в община Силистра

ПЛАНИРАНИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ И МЕРКИ В ОБЩИНА СИЛИСТРА

Таблица 1: Планирани социални услуги и мерки в община Силистра – Направление 1: Възрастни и стари хора в риск

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
Услуга - име, вид									
Направление 1: Възрастни и стари хора в риск									
1	Дом за възрастни хора с физически увреждания	Възрастни хора с увреждания	Всички области	130	130	100	Предоставяне на постоянна грижа – осигуряване на подслон, храна, отопление, рехабилитация – физическа, социална, психологическа, медицински, социални услуги, консултиране, денонощни здравни и санитарни грижи и др. С цел деинституционализация на потребителите се планира разкриване на алтернативни услуги и постепенно затваряне входа на институцията и реформирането ѝ.	с. Айдемир, община Силистра	Предоставя се Намаляване на капацитета /2020/
2	Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични разстройства	Лица с психични разстройства	Всички области	15	15	15	Предоставяне на индивидуализирани, според потребностите на потребителите социални и терапевтични услуги – социална, психологична и медицинска рехабилитация, функционална и занимателна атрудотерапия, информирание, консултиране и обучение,	с. Айдемир, община Силистра	Предоставя се

№	Община Силистра Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
							задоволяване на базисни потребности, осигуряване на достъп до универсални услуги и др.		
3	Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост	Лица с умствена изостаналост	Всички области	15	15	15	Предоставяне на индивидуализирана постоянна грижа задоволяване на основните жизнени потребности на потребителите, осигуряване на включване в обществения живот, психологическа подкрепа, придобиване на умения за самостоятелен живот, осмисляне на свободното време, достъп до здравеопазване, консултации, информация и др.	с. Айдемир, община Силистра	Разкриване на нова услуга /2016 г./
4	Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с физически увреждания	Възрастни хора с увреждания	Всички области	0	0	15	Предоставяне на индивидуализирана постоянна грижа задоволяване на основните жизнени потребности на потребителите, осигуряване на включване в обществения живот, рехабилитация, осмисляне на свободното време, достъп до здравеопазване, консултации, информация и др.	с. Айдемир, община Силистра	Разкриване на нова услуга /2020 г./
5	Хоспис	Лица, нуждаещи се от палиативни грижи	Всички области	0	0	30	Осигуряване на здравно-социални палиативни грижи на лица в тежко здравословно състояние.	Община Силистра	Разкриване на нова услуга /2020 г./
6	Клубове на инвалида и пенсионера	Лица в риск от социална изолация	Община Силистра	1250	1250	1250	Предоставяне на комплексни социални услуги – консултации, информиране	Всички населени места в	Предоставя се

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид						подкрепа за социално включване, организиране на свободното време и др.	Община Силистра	
7	Дневен център за възрастни хора с увреждания	Възрастни хора с увреждания	Община Силистра	0	0	20	Предоставяне на дневна грижа за осигуряване на социално включване чрез задоволяване на ежедневните, здравните и образователни потребности, организация на свободното време, поддържане на лични и социални контакти, медицинска рехабилитация.	с. Айдемир, община Силистра	Разкриване на нова услуга /2020 г./
8	Център за социална рехабилитация и интеграция - 1	Лица с увреждания	Община Силистра	20	20	20	Предоставяне на комплексни социални услуги на лица с увреждания – консултиране, социална интеграция, рехабилитация, масаж, информиране и обучение, работа на терен и др.	гр. Силистра	Предоставя се Увеличаване на капацитета с 5 места /2016/
9	Център за социална рехабилитация и интеграция - 2	Лица и деца с увреждания	Община Силистра	30	30	30	Предоставяне на комплексни социални услуги на лица и деца с увреждания – консултиране, социална интеграция, рехабилитация, масаж, информиране и обучение, работа на терен и др. Необходимо е увеличаване капацитета на услугата с цел обхващане на всички нуждаещи се лица и деца и предоставяне на мобилни услуги.	гр. Силистра	Предоставя се Увеличаване на капацитета с 5 места /2016/
10	Личен асистент	Лица и деца с увреждания	Община Силистра	НП	НП	НП	Осигуряване на подкрепа на лица и деца с увреждания в домашна среда - помощ при	гр. Силистра	Предоставя се от ДСП

№	Община Силистра Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
							къпане, обличане, чистене, готвене и други дейности, свързани с бита. След приключване на проектните дейности, услугата ще се надгради чрез изпълнение на нов проект по ОП РЧР.		
11	Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда	Лица и деца с увреждания	Община Силистра	90	90	НП	Осигуряване на подкрепа на лица и деца с увреждания в домашна среда от лични и социални асистенти - помощ при къпане, обличане, чистене, готвене и други дейности, свързани с бита, подкрепа на работното място, в университета, при реализирането на различни начинания, свързани със свободното време на човека с увреждане. Осигуряване на специализирана подкрепа като рехабилитация, психологична рехабилитация, задоволяване на образователните потребности и др.	гр. Силистра	Предоставя се Разкрит през 2016 г. по проект към ОП РЧР /краен срок – 31.12.2017 г./
12	Дом за стари хора с отделение за лежащи	Стари хора в риск	Всички области	201	201	201	Предоставяне на постоянна грижа, информиране, консултиране, рехабилитация, терапия, задоволяване на потребностите от битови условия, денонощни здравни и санитарни грижи, организиране и провеждане на трудотерапия,	гр. Силистра	Предоставя се Увеличаване на капацитета с 6 места /2016 г./

№	Община Силистра Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
							осигуряване на психологическа помощ и др. С цел деинституционализация на потребителите се планира разкриване на алтернативни услуги и постепенно затваряне входа на институцията и реформирането ѝ.		
13	Център за настаняване от семеен тип за стари хора	Стари хора в риск	Всички области	0	0	15	Предоставяне на индивидуализирана постоянна грижа задоволяване на основните жизнени потребности на потребителите, осигуряване на включване в обществения живот, осмисляне на свободното време, достъп до здравеопазване, консултации, информация и др.	гр. Силистра	Разкриване на нова услуга /2020 г./
14	Дневен център за стари хора	Стари хора в риск	Община Силистра	15	0	0	Предоставяне на дневна грижа за осигуряване на социално включване чрез задоволяване на ежедневните, здравните и образователни потребности, организация на свободното време, поддържане на лични и социални контакти, осигуряване на достъп до универсални услуги и др.	гр. Силистра	Предоставя се Закриване /2017 г./
15	Обществена трапезария	Лица и семейства, получаващи социални помощи по чл. 9 от ППЗСП, с ниски доходи или без	Община Силистра	150	150	150	Осигуряване на топъл обяд, информиране и консултиране за възможности за ползване на социални услуги. Предвид нарастване броя на	гр. Силистра	Предоставя се

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2016 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид	такива, самотни, скитащи и бездомни деца и лица					нуждаещите се, се предвижда увеличаване капацитета на услугата.		
16	Център за временно настаняване	Лица без подслон	Област Силистра	10	10	10	Предоставяне на медицинско, социално и битово обслужване на бездомни хора, временен подслон, благоприятна жизнена и социална среда, информирание, консултации, съдействие за достъп до здравеопазване, пазара на труда и универсални услуги.	гр. Силистра	Предоставя се
17	Домашен социален патронаж	Лица в риск	Община Силистра	280	280	280	Предоставяне на комплексни социални услуги – доставка на храна по домовете, почистване на жилищните помещения, здравни грижи, помощ в общуването и поддържането на социални контакти, информирание, консултации и др.	гр. Силистра	Предоставя се
18	Кризисен център	Жени и деца, претърпели насилие и/или жертви на трафик	Всички области	10	10	10	Осигуряване на защитена среда на деца и лица, пострадали от домашно насилие, трафик или друга форма на експлоатация като предоставя комплекс от услуги за справяне с възникналите кризисни ситуации и преодоляване на последиците от насилието, трафика или експлоатацията.	гр. Силистра	Предоставя се

Таблица 2: Планирани социални услуги и мерки в община Силистра – Направление 2: Деца и младежи в риск

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
Услуга - име, вид									
Направление 2: Деца и младежи в риск.									
1	Дом за деца лишени от родителска грижа	Деца, лишени от родителска грижа от 7 до 18/20 г.	Област Силистра	20	0	0	Предоставяне на 24-часова грижа. Осигуряване на възможност на всички деца за непрекъснато интелектуално, социално и личностно развитие, приобщаването им към обществения живот, чрез предоставяне на подслон и ежедневни грижи, оказване на психологическа подкрепа и медицинско обслужване, подготовка за водене на самостоятелен начин на живот след напускане на институцията, осигуряване на здравни и образователни услуги, осигуряване на информация и професионално ориентиране. В резултат на спиране входа на институцията и развиване на алтернативни социални услуги, същата ще бъде закрыта през 2016 г.	гр. Силистра	Предоставя се Закриване /2016 г./
2	Дом за медико-социални грижи за деца	Деца с увреждания от 0 до 3 г.	Всички области	50	0	0	Предоставяне на 24-часова грижа. Продължително медицинско наблюдение, диагностициране, лечение и рехабилитация; специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми; Училище за родители – социално-правно подпомагане на самотни бременни и самотни майки, майки с рискова бременност, родители на увредени деца, родители със социални или здравни проблеми.	гр. Силистра	Предоставя се Закриване /2016 г./

№	Община Силистра Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
							В резултат на спиране входа на институцията и развиване на алтернативни социални услуги, същата ще бъде закрыта през 2016 г.		
3	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания	Деца и младежи без увреждания, лишени от родителска грижа	Всички области	8	8	8	Предоставяне на 24-часова грижа. Осигуряване на среда, близка до семейната, при която потребителите получават грижа и подкрепа за личностно развитие и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. На децата в Центъра е гарантиран достъп до специализирани здравни и социални услуги в общността и обучителни и образователни дейности, предоставя им се възможност да изразяват мнение и отношение по различни теми и въпроси, засягащи бита, живота, дейностите и взаимоотношенията в ЦНСТ.	гр. Силистра	Предоставя се
4	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания	Деца и младежи без увреждания, лишени от родителска грижа	Всички области	9	9	9	Предоставяне на 24-часова грижа. Осигуряване на среда, близка до семейната, при която потребителите получават грижа и подкрепа за личностно развитие и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. На децата в Центъра е гарантиран достъп до специализирани здравни и социални услуги в общността и обучителни и образователни дейности, предоставя им се възможност да изразяват мнение и отношение по различни теми и въпроси, засягащи бита, живота, дейностите и взаимоотношенията в ЦНСТ.	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./
5	Център за	Деца и младежи с	Всички области	14	14	14	Осигуряване на постоянна грижа в	гр. Силистра	Предоставя се

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид								
	настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания	увреждания, лишени от родителска грижа					среда, близка до семейната на всеки потребител в зависимост от потребностите му и съобразно неговото здравословно състояние.. Всеки потребител разполага с лично пространство и с пространство за общи дейности. Предоставяните услуги са: рехабилитация, терапия, ориентиране, информиране и обучение, групова работа и др.		
6	Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания	Деца с тежки увреждания от 0 до 3 г.	Община Силистра	8	8	8	Осигуряване на 24-часова грижа в среда, близка до семейната на деца с потребност от постоянни медицински грижи – с тежък функционален дефицит на орган и/или система в зависимост от потребностите им. Предвижда се услугата да бъде част от Комплекс за социални услуги, който да замести институционалната грижа след закриването на ДМСГД.	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./ /В резултат на реформиране на ДМСГД/
7	Дневен център за деца и младежи с увреждания	Деца и младежи с увреждания	Област Силистра	48	55	55	Предоставяне на дневна грижа. На потребителите е осигурен безплатен транспорт - извозване от дома на потребителя до Центъра и обратно, безплатна храна за децата до 18-годишна възраст, медицински грижи, корекционно-компенсаторна и възпитателна работа, логопедична терапия, арттерапия, музикотерапия, психологична помощ, кинезитерапия и др.	гр. Силистра	Предоставя се Трансформиране в Дневен център за деца и възрастни с увреждания и увеличаване на капацитета /2017 г./
8	Дневен център за деца с увреждания	Деца с тежки увреждания от 0 до 3 г.	Община Силистра	20	20	20	Предоставяне на дневна грижа, включваща храна, медицински грижи, корекционно-компенсаторна	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./ /В резултат на реформиране на

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид						и възпитателна работа, логопедична терапия, арттерапия, музикотерапия, психологична помощ, кинезитерапия, рехабилитация, дейности по ранно детско развитие и др. Предвижда се услугата да бъде част от Комплекс за социални услуги, който да замести институционалната грижа след закриването на ДМСГД.		ДМСГД/
9	Център за социална рехабилитация и интеграция - 3	Деца с тежки увреждания от 0 до 3 г.	Община Силистра	20	20	20	Предоставяне на комплекс от почасови социални услуги, свързани с извършване на разнообразни консултативни, терапевтични и рехабилитационни дейности на деца с тежки увреждания и семейства на деца с увреждания. Предвижда се услугата да бъде част от Комплекс за социални услуги, който да замести институционалната грижа след закриването на ДМСГД.	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./ /В резултат на реформиране на ДМСГД/
10	Център за обществена подкрепа	Кандидати и утвърдени ПС и осиновители, деца в неонатална възраст в риск от изоставяне	Област Силистра	50	50	50	Предоставя комплекс от социални услуги за деца и семейства в риск – превенция на изоставянето, бременни жени, родители/законни представители на деца в риск, за които ОЗД при ДСП преценява, че имат нужда от специфична подкрепа; кандидати или вече одобрени приемни семейства и осиновители. Предвижда се услугата да бъде част от Комплекс за социални услуги, който да замести институционалната грижа след	гр. Силистра	Нова услуга /2016 г./ /В резултат на реформиране на ДМСГД/

№	Община Силистра	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2017	2020			
	Услуга - име, вид						закриването на ДМСГД.		
11	Приемна грижа	Деца в риск	Всички области	25	25	40	Отглеждане и възпитание в семейна среда на деца, които са настанени в семейства на близки и роднини или в приемно семейство с цел превенция на институционализацията или изоставянето им. За задоволяване потребностите на оценените за приемна грижа деца е необходимо увеличаване капацитета на ПГ със 7 ПС.	гр. Силистра	Предоставя се Увеличаване капацитет
12	Център за обществена подкрепа	Деца и семейства в риск	Област Силистра	20	20	20	Предоставя комплекс от социални услуги за деца и семейства в риск – жертви на насилие, експлоатация или друг вид нехумно отношение; деца, за които съществува риск от нарушаване на тяхното психическо, физическо, нравствено, интелектуално и социално развитие; деца, необхванати от образователната система, в риск от отпадане или отпаднали от училище; деца или младежи в специализирани институции или от резидентен тип; повишаване на родителския капацитет, насърчаване на отговорно родителстване и др.	гр. Силистра	Предоставя се